

MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna

XXIX. leto • 2019

3

*Jezus mu je dejal:
»Jaz sem pot,
resnica in
življenje.*

Mt 14,6

Kazalo

- 4 Duhovni pogledi
- 8 Papež Frančišek Frančiškovicim
- 10 Luč svete Klare
- 12 Pogovor
- 17 Brezmadežna
- 20 Biseri molitve
- 22 Frančiškov svetni red
- 26 Med minoriti
- 27 Utrinki iz Assisija
- 34 Otroci med nami
- 35 Reportaža
- 37 Utrip življenja
- 38 In memoriam
- 43 Iz Frančiškovih revij
- 44 Obvestila

Naslovnica: *Vse življenje se bližamo cilju, ki je nebeško kraljestvo. Vanj bomo ustopili, ko bomo taki, kot si nas je zamislil Bog. Takrat bomo najbolj resnični, najbolj verodostojni. Pot je včasih strma, ovinkasta, ravna ... Vedno je treba iti naprej. Četudi te muči vročina, namaka dež ali pretresajo viharji. Včasih si na poti sam, včasih v družbi, ki te podpira, ali pa ovira; kdaj je razgled lep navdihujoč, drugič dolgočasen. Treba je iti do konca ...*

MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna

Nadaljevanje revij DUH ASSISIJA med nami in BREZMADEŽNA.

Izhaja štirikrat letno.

Izdaja: Slov. min. prov. sv. Jožefa, Minoritski trg 1, Ptuj

Uredniški odbor: Janja Ahčin, Doroteja Emeršič, p. Martin

Gašparič, p. Igor Salmič, prov. minister, p. Andrej M. Sotler, p. Slavko Stermšek, Eva Strajnar, p. Janez Šamperl, p. Damjan Tikvič

Glavna urednica: Doroteja Emeršič

Odgovorni urednik: p. Igor Salmič, prov. minister

Tehnični urednik: p. Danilo Holc

Fotografije: Ubald Trnkoczy, Jure Tikvič, Doroteja Emeršič, arhiv

Fotografija na naslovnici: Doroteja Emeršič

Lektorica: Barbara Rodošek

Prelom in priprava za tisk: Salve d.o.o. Ljubljana

Tisk: Tiskarna Povše

Naslov uredništva: Slovenski trg 1, 2250 Ptuj

Elektronska pošta: doroteja.emersic@gmail.com

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

ISSN 1854-7990

Verodostojnost

Pojem verodostojnost se najpogosteje uporablja v sodni in pravni praksi, v uradnih postopkih in dokumentih. Nekaj primerov: verodostojna listina, verodostojna priča, verodostojno pričevanje, verodostojen podpis ... Ko rečemo, da je nekdo verodostojen, s sopomenko kredibilen, to pomeni, da je zaupanja vreden, da govori resnico, da je pravičen, pošten, čistih rok ... Seveda je verodostojnost potrebna v vseh segmentih življenja. Kmet mora pridelovati neoporečno in zdravo hrano. Trгоvec mora ponujati in prodajati storitve in izdelke, kot je zapisano na deklaracijah. Znanstvenik mora svoje raziskave opravljati tako, da bodo rezultati resnični, avtentični, ne pa zavajajoči. Novinar mora pisati in poročati pošteno, objektivno, nepristransko ... Politik mora delati in si prizadevati za skupno dobro, ne pa za svoje lastne koristi ... Vsi moramo skrbeti za ohranitev stvarstva in za pravično porazdelitev dobrin ... Zveni kot znanstvena fantastika? Ja, kam smo zašli v tem, zblojenem svetu? Tudi kristjani! Je naša vest, tista prvinska, ki nam jo je skupaj z dušo vdihnil Bog, zaradi zunanjih vplivov res že tako poškodovana, da njeno zaznavanje ni več verodostojno? Ali je to samo izgovor, ker je nočemo slišati?

Naši predniki so znali ponižno priznati svojo grešno naravo in zaupno prositi odpuščanja. Danes smo drugačni. Ne priznavamo, nočemo priznati svojih slabosti, napak, grehov ... Že sami besedi greh, grešnik sta nam tuji. Če že je karkoli sumljivo, naj to dokaže sodišče, v nasprotnem primeru smo čisti, tako rekoč nedolžni. Ne poznamo besed priznanja, ne poznamo besed obžalovanja. Ne poznamo usmiljenja, ne vemo, kaj je milost. Prosim za usmiljenje

in milost? Kaj je to? Za milost prosijo samo slabiči, mi pa smo vendar močni, super, najboljši ... Mi tekmujemo: v vrtcu, v šoli, doma, v družbi, v službi, celo na igrišču, skratka povsod, kjer se pokaže priložnost.

Deset Božjih zapovedi, ta univerzalni zakonik, po katerem je živel in preživel Mojzesovo ljudstvo, ta božji zakonik, ki ga je Jezus dopolnil še z zapovedjo ljubezni in zagotavlja osnovo za sožitje in solidarnost, smo postavili na stranski tir in ga v iskanju čim hitrejšega napredka skušamo nadomestiti z novimi pravili življenja. Božjo postavo smo torej 'resetirali' in na njeno mesto 'naložili' svoje zakone in predpise, ki se jih, da je ironija popolna, ne držimo.

V svojem napuhu smo se skrili pred Bogom ... Bežimo pred samim seboj: v hrup, uživaštvo, pohlep po denarju, mesenost, prenačevanje, v kruha in iger' ... Ne slišimo več, nočemo slišati Božjega klika. Skrivamo se kot Adam in Eva, potem ko sta grešila: »Človek in njegova žena sta se skrila pred Gospodom Bogom sredi drevja v vrtu. Gospod Bog je poklical človeka in mu rekel: «Kje si?»« (1 Mz 3,8–9). Tudi nas Gospod Bog vsak dan kliče in sprašuje. Kaj pa so sodobne težave in vse pogostejše naravne nesreče (poplave, orkani, segrevanje ozračja) drugega kot Božje vprašanje: »Človek, kje si?« Dan za dnem nas Bog najde v neprijetnih situacijah in ne znamo mu odgovoriti, kje smo. Tudi ko nas, kot Kajna, sprašuje: »Kje je tvoj brat?« se skrivamo in molčimo. Je blizu ali daleč od tebe? In če je tvoj brat, se trudiš, da bi ti postal bližji, ali ga puščaš daleč stran od sebe? Si se morda odločil, da ga ne vidiš, da ga preziraš, ignoriraš? Si pripravljen biti njegov sosed in sprejeti odgovornost tudi zanj? Tudi če je begunec, migrant? In če bi nas Gospod Bog vprašal: »Kaj si storil s tvojo sestro zemljo in s tvojim bratom vesoljnim stvarstvom, ki sem ti ju zaupal?« Kaj bi mu odgovoril, kako bi se izgovoril?

Pravi odgovor na vsa vprašanja nam je dal sveti Frančišek Asiški. Njegovo življenje in njegova Sončna pesem ponujata recept za vse čase. Podobno nam odgovarja množica svetnikov – svetilnikov iz zgodovine krščanstva, ki nam kažejo pot. Spomnimo se samo nekaterih iz našega časa: mati Terezija, Maksimilijan Kolbe, Edith Stein, Anton Martin Slomšek, zadnji papeži – svetniki, Peter Opeka, sedanji papež Frančišek ... Zgledujmo se po njih in naš odgovor Bogu, ko nas bo vprašal: »Človek, kje je tvoja verodostojnost?«, bo lažji in manj obremenjujoč.

Vaš govor naj bo »da« ali »ne«

p. Martin Kmetec

O verodostojnosti

V izsiljenem sodnem procesu proti Jezusu, kakor ga opisuje evangelist Janez, Pilat, ki se zaveda, da je Kristus nedolžen, v svoji negotovosti postavi Jezusu vprašanje: »Kaj je resnica?« (Jn 18,38) Ni jasno, o kateri resnici sprašuje Pilat: ali se hoče prepričati o krivdi oziroma nedolžnosti tega človeka; ali bi rad spoznal resnico, ki jo skriva v sebi Kristus; ali pa mu postavlja čisto preprosto vprašanje, ki se nanaša na možnost umskega spoznanja resnice; ali pa je Pilatovo vprašanje vprašanje o resnici življenja, o skrivnosti bivanja? Jezus mu ne odgovori, Pilat pa gre ven in reče množici, da v Kristusu ne najde nobene krivde.

To srečanje med Jezusom in Pilatom nas privede do spoznanja, da resnica ni le vprašanje prvega vzroka bivanja in zadnjega cilja človeškega življenja; to srečanje nam tudi razodene, da resnica ni le vprašanje razumevanja oziroma razumskega sklepanja, pač pa je resnica v svojem bistvu vezana na medčloveški odnos. Od tu izhaja vprašanje verodostojnosti, človekove pristnosti in poštenosti, kajti gre za vprašanje vsebine našega odnosa do določene osebe, do bližnjih ali neznanih ljudi. Če bo ta odnos določala laž, potem moremo govoriti o zlu, grehu in izmaličenju človeškega dostojanstva.

Prisega kot sobesedilo

Potem ko Matej v odlomku 5,21–32 razpravlja o resnih vprašanjih, kot sta uboj, prešuštvo, se zdi, da je vprašanje o priseganju v istem kontekstu (Mt 5,37) nepomembno,

vendar Jezusov stavek o priseganju vodi k bistvu človeškega bivanja – k vprašanju, kaj pomeni biti Božji otrok. Priseganje je bilo v izraelski kulturi navzoče v vsakdanjem življenju: bilo je na primer v navadi na trgu pri trgovanju, vendar so nekateri izmed esenov prisego odločno zavračali, razen tiste, s katero se je nekdo obvezal, da se bo pridružil sekti. Prisega je trditev, da je Bog priča resničnosti neke trditve oziroma klicanje božje kazni v primeru, da to, kar je povedano, ni resnica.

Na isti način je bila prisega obljuba, da bo nekdo nekaj naredil ali se nečesa vzdržal, pri čemer je jemat Boga za pričo in klical nase njegovo kazen v primeru, da bi bila obljuba prelomljena. Včasih je šlo za resne zadeve, včasih pa za drobnarije.

Čisto preprosto, govoriti bi morali resnico. »Vaš govor naj bo »da«, »da«, »ne«, »ne«; kar je več kot to, je od hudega« (Mt 5,37). Ne gre samo za izogibanje priseganju; smisel Jezusovih besed je spodbuda k verodostojnosti v besedah, kajti Bog je priča vsaki besedi, ki jo izgovarjamo. Kristusova zahteva po verodostojnosti se veže na osmo Božjo zapoved in postavlja resnico za temelj govorjenja; istočasno pomeni tudi notranjo skladnost z dejanji, ki smo jih dolžni izpolnjevati v odnosu do Boga in bližnjega. Za kristjana ni potrebno, da bi svoje besede podpiral s prisego. Jezusovi učenci morajo živeti na tak način, da bo njihovo obnašanje naredilo priseganje nepotrebno, da jim bodo ljudje verjeli zaradi dejanj, ki v življenju potrjujejo njihovo pripadnost, izraženo v besedah.

Farizeji in pismouki so sistematično reducirali pravičnost na sklop zunanjih dejanj. Bili so zgled izvrševanja postave, zato so se tudi razkazovali. Jezus pa pravi, da mehanična, zunanja pokorščina ni dovolj in da ne zagotavlja uresničitve zakona v resnici. Farizeji in učitelji postave so bili strokovnjaki v izvrševanju zapovedi po črki, toda Jezus opozarja, da mora pravičnost njegovih učencev presepati pravičnost farizejev in pismoukov (Matej 5,20). Kristjani naj bi bili ljudje, zvesti dani besedi, znani po poštenosti in pristnosti, zato ne potrebujejo veliko govorjenja in samopotrjevanja z besedami.

Verodostojnost govora

Zakaj nam je včasih težko reči preprosto »da« ali »ne«? Verjetno tudi zato, ker je naše ravnanje pod vplivom odnosov, psihološke pogojenosti, odvisnosti, nemoči in strahu; morda pa se v našem prikrivanju resnice skriva želja po uspehu, obvladovanju in oblasti. So trenutki, ko je težko odločitev lažje preložiti v neko drugo situacijo, v neznano prihodnost. Zgodi se tudi, da naše besede niso jasne, ker ne želimo, da bi drugi vedeli za naše resnične namene. Apostol Pavel se v pismu Filipljanom pritožuje, da nekateri pridigajo o Kristusu iz koristljubja: »Oni pa oznanjajo Kristusa iz stremuštva in ne iz čistega namena« (1,17). Vedno obstaja neko ozadje, ki se nanaša na preteklost ali pa na bolj ali manj zavestne cilje. Potrebno je vsakodnevno prizadevanje, da bi iskreno videli, kaj se nahaja v našem srcu in mislih, predvsem pa da bi razumeli, kaj so globlji vzroki našega ravnanja.

Notranja drža, besede in dejanja

Na osebo, katere besede se ne skladajo z notranjo držo, ne moremo računati in z njo vzpostaviti iskrenega odnosa. Pomislimo na odnos dveh mladih, ki se zaljubita; če njuna ljubezen nima resnice za osnovo, se ne bo mogla nikoli uresničiti; zvestoba ni mogoča brez resnice. Bog, ki pozna naše srce, pričakuje od nas, da bi bili v svojem izražanju odločni in jasni. Edina pot, ki nam omogoča osebno rast in napredek, je verodostojnost, ki temelji na ponižnosti in iskrenosti v odnosu do samega sebe: ta nam bo vedno pomagala, da bi priznali lastno krhkost in napake in da se jih ne bi bali priznati pred seboj, Bogom in drugimi. Če za primer vzamemo težak problem alkohola ali uživanja mamil, nam splošna izkušnja pove, da procesa zdravljenja ni mogoče začeti, dokler oseba, ki ima težave, ne prizna resnice sebi in drugim ter se ne izmika več ali celo izkorišča dobre volje najbližjih. Površna poštenost v odnosu do prometnih predpisov je: če nas policaj ne vidi, lahko vozimo sto kilometrov na uro tam, kjer bi morali voziti petdeset; gre pa v bistvu za veliko več, gre za življenje pešca, ki bi se morebiti pojavil na cesti, gre za verodostojen odnos do družbe.

V šoli verodostojnosti

Pavel v svojih pismih vzpodbuja vernike, naj imajo v mislih »to, kar je resnično« (Fil 4,8), naj opustijo laž in govorijo resnico s svojim bližnjim (prim. Ef 4,25). Vzgoja za iskrenost se začne že pri otrocih, zavestno pa jo je treba

ohranjati vse življenje – tako postane bistvena notranja krepost v odnosu do nas samih in do drugih; ljubezen do resnice postaja pričevanje, ki oddaja svoje žarke v vsakdanje življenje. To pa je povezano z našim odnosom do sebe, do resnice našega življenja ter do Boga, ki je zadnja Resnica. Resnico iščemo z intelektualno in moralno poštenostjo, torej z željo in odločnostjo, da bi živeli tako, kakor je prav. Podobno kot kristjani v začetkih krščanstva se soočamo z družbenim sistemom tega sveta, ki je v veliki meri zgrajen na videzu in ponarejenih resnicah. Uresničevati v življenju Jezusove besede »Vaš »da« naj bo »da« in vaš »ne« naj bo »ne« je poklicanost k odločnosti in zvestobi. Pomislimo na besede, ki jih novoporočenci izrekajo ob poroki: »Obljubljam ti, da ti bom zvest v sreči ali nesreči ...« Sprašujemo se, zakaj je toliko razporok, zakaj se mladi ne poročajo; verjetno tudi zato, ker je v krizi temeljna zvestoba človeku, torej verodostojnost. Tisti, ki jim je do oblasti, si želijo, da se ljudje obračajo po vetru. Naj stane, kar hoče, biti moramo zvesti svojemu bitju in svoji poklicanosti, tudi spričo 'velikih' tega sveta, tako kakor so bili v času komunizma zvesti naši očetje in naše matere, čeprav so bili preprosti ljudje. Tudi danes ni lažje, ko gre za etiko in moralne odločitve v medicini, ekonomiji, politiki in medčloveških odnosih nasploh. Tudi današnje ideologije nam želijo vtepti v kosti sram, kakor da bi bilo biti kristjan nekaj, kar spada le v spovednico. A ravno v naši verodostojnosti je naše misijonsko poslanstvo in prihodnost Cerkve.

Za vedno bo ostala skrivnost, kaj je Pilat čutil v svoji najgloblji notranjosti, ko je obsodil Jezusa na smrt. Pred seboj je imel Besedo resnice, resnico o Bogu, utelešeno v Kristusu, pa je ni spoznal, istočasno pa je izdal samega sebe, ko ga je obsodil, saj ni našel na njem nobene krivde: ni bil verodostojen. Sveti Janez nas zato opozarja: »Otroci, ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in resnici« (1 Jn 3,18).

Verodostojnost v zakonu in družini

Jure in Marjetka Tikvič

Verodostojnost je lahko zelo težka, odločna, ostra ali prikrita beseda v današnjem času, družbi in svetu. Z njo se srečujemo na različnih področjih, bodisi v službi, družini, šolstvu, zdravstvu, napovedovanju vremena, politiki, gospodarstvu ... Vsak želi in stremi k temu, da ima verodostojno novico in da z njo pridobi neverno in nepoučeno publiko na svojo stran. Tako verodostojnost izgublja svoj pravi pomen in se izgublja v svetu potrošništva, cone udobja in krhanja medsebojnih odnosov. Ko pa odrineš z besedo verodostojnost na »globoko«, zaznaš, da v sebi skriva dve pomembni besedi: vero in dostojanstvo. Vero tistega, ki govori, in dostojanstvo njegovih dejanj.

Kot mož in žena najprej gradiva verodostojnost v svojem zakonu. Biti mož in biti žena je nekaj dobrega in hotenega od Boga – kot pravi Sv. pismo: »Mož in žena imata neizgubljivo dostojanstvo, ki jima prihaja neposredno od Boga, njenega stvarnika« (prim. 1 Mz 2,7.22). Zavedava se, da je odnos med možem in ženo nekaj živega – živo bitje – in je potreben nenehne nege, ljubezni, spoštovanja in pozornosti. Tako kot doma negujemo in

posvečamo skrb različnim stvarem (hiši, telesu, vrtu ...), bi morali skrbeti in negovati odnos mož – žena. Zato sva vključena v zakonsko skupino, kjer skupaj spoznavava dejavno moč Ljubezni, ki je potrpežljiva, dobrotljiva in ne išče svojega. Na začetku najine skupne zakonske poti sva se zavestno odločila in za to se sedaj z Božjo pomočjo dan za dnem truduva, da se ljubiva, spoštujeva in ostajava zvesta drug drugemu. Dan začneva in končava s križem na čelo in poljubom tistega, ki se prvi prebudi in prvi zaspi. Ti prvi in zadnji trenutki dneva nama dajo čutiti, da sva sprejeta drug od drugega, da greva z blagoslovom drug drugega v nov dan. Verodostojnost si kot mož in žena izkazujeva tudi s tem, da se ponižava in opravičiva. Čeprav to ni vedno lahko in je včasih večerni križ na čelo malo težji, bolj močan ali večji, je to garancija za najin odnos, da misliva resno, da si dovoliva napake in da iz njih zrasteva.

S tem ko se truduva biti dobra zakonca drug drugemu, kaževa tudi zgled svojim otrokom. Šele takrat, ko midva kot mož in žena živiva med sabo spoštovanje, ljubezen in odpuščanje, lahko učiva in zahtevava to tudi od

najinih otrok. Verodostojnost pri vzgoji izkazujeva, ko sva z besedami, še bolj pa z dejanji najprej vzgled svojim lastnim otrokom.

Otrokom želiva posredovati vrednote, ki jim bodo v življenju pomagale, da bodo lahko postali odgovorni, pošteni in ljubeči do bližnjega in Boga. Odgovornosti jih učiva tako, da so odgovorni v šoli za svoje ocene in dejanja, da so odgovorni za red in čistočo doma. Vsak ima dnevno nalogo, ki jo mora opraviti (pripravljanje in pospravljanje posode po obrokih, pometanje, likanje, kuhanje, zlaganje oblačil). Poštenosti jih učiva tako, da se znajo opravičiti, odpuščati, se zavedajo napak, pravično razdelijo čokolado ter da drug drugega poslušajo. Čeprav je za njih najtežje, ko morajo drug drugega poslušati in ne komentirati, jih to dela srčne, ljubeznive in iskrene. Osebnega odnosa z Bogom jih učiva preko molitve, obiska svetih maš, družinskih romanj ter odkrivanja in priznavanja svojih grehov ter s tem, da prosijo za odpuščanje in ga sprejemajo.

Toda vedno ni lahko biti verodostojen, predvsem takrat, ko kot starša preveč popustiva ali pa je najino srce trdosrčno pri poslušanju njihovih zgodb in dogodivščin. Ali ko se kot zakonca ne trudiva za edinost in so najini pogovori zgolj pogovori o tem, kam kdo gre in kaj se bo delalo. Prav vsakodnevna opravila nama vzamejo največ energije. Bistvene stvari pa kar zbežijo mimo naju.

Zavedava se najinih slabosti in jih polagava v Božje varstvo. S hvaležnostjo se spominjava letošnjega romanja družin po poteh asiškega velikana, ki je popolnoma opustil trud za zemeljske dobrine in se boril za majhnega in preprostega človeka, v katerem prebiva On, ki nam daje vse, kar potrebujemo za življenje. Prav njegov način nama pomaga živeti verodostojnost v zakonu in družini.

BITI ZA NEKOGA

Biti za nekoga,
samo biti,
ne imeti,
ne želei,
samo bivati,
z vonjem kruha,
s toplino dlani,
z mehko bo glas,
z jasnino pogleda.

Biti na meji
in onkraj nje,
v tveganju
in razpoložljivosti,
v veselju
in iznajdljivosti,
prost vsega,
srečen v vsem,
biti za nekoga,
popolnoma,
prek zapovedi,
dlje od nujnega,
in negovati
navadno rožo
z navadnim orodjem,
dan za dnem,
v zatišju smehljaja.

Nataša Ahčin

Le kdor se zaveda lastnih napak, je verodostojen

p. Milan Kos

Živimo v časih, ko ne vemo, ali se lahko zanesemo na ustanovo, v kateri delamo, na banke in prihranke, na politike in državo, na EU in evro, na duhovnike in Cerkev. Vse je v zraku, pogosto slišimo. Kdo je kriv? Pogosto iščemo krivca zunaj nas. Skozi vso zgodovino je naš največji sovražnik samo eden – lasten greh, tvoj in moj! Zloba v našem srcu je naš največji sovražnik!

Papež Francišek je pri katehezi 14. novembra 2018 govoril o osmi Božji zapovedi »Ne pričaj po krivem«. Kot je dejal, je resnica čudovito razodetje Boga kot Očeta, je njegova brezmejna ljubezen. Ne pričevati po krivem pomeni živeti kot Božji otrok.

Osmo zapoved »Ne pričaj po krivem proti svojemu bližnjemu« (2 Mz 20,16) prepoveduje pačenje resnice v odnosih z drugimi, kot piše v Katekizmu katoliške Cerkve (KKC 2462). Živeti nepristno komunikacijo je težko, saj preprečuje odnose in ovira ljubezen. Kjer je laž, ni resnice. »Ko govorimo o komunikaciji med osebami, ne mislimo samo na besede, ampak prav tako na geste, držo, tudi tišino in odsotnost. Oseba govori z vsem, kar je in kar počne. Vsi mi živimo tako, da komuniciramo in smo neprestano v nihanju med resnico in lažjo,« je dejal sveti oče na začetku kateheze.

A kaj pomeni govoriti resnico? Ali to pomeni biti iskren? Ali pa biti natančen? Kot je odgovoril papež, to ni dovolj, kajti lahko smo iskreni v zmoti ali pa natančni v podrobnostih, a smisla celote ne razumemo. Včasih se opravičujemo in pravimo: »Rekel sem to, kar sem čutil.« Res je, vendar pa si absolutiziral svoj zorni kot. Ali pa: »Povedal sem samo resnico.« Lahko da si jo res, a razkril si osebna in zasebna dejstva. »Koliko obrekovanja uničuje občestvo zaradi neprimernosti ali pomanjkanja obzirnosti,« je pripomnil papež. Ponovno je poudaril, da obrekovanje ubija, ter posvaril z besedami, da je tisti, ki obrekuje, terorist, saj s svojim jezikom meče bombe. Beseda, ki jo izreče, ta bomba, uniči sloves drugih. »Ne pozabite: obrekovati pomeni ubijati.«

Kaj je torej resnica? To je tudi vprašanje, ki ga je zastavil Pilat v trenutku, ko je Jezus pred njim udejanjal osmo zapoved (gl. Jn 18,38). Besede »Ne pričaj po krivem proti svojemu bližnjemu« spadajo na področje zakonov. Evangeliji imajo svoj vrh v pripovedi o Jezusovem trpljenju, smrti in vstajenju, kar je v bistvu pripoved o sodnem procesu, izvršitvi obsodbe in njeni neverjetni posledici. Jezus Pilatu odgovarja: »Jaz sem zato rojen in sem zato prišel na svet, da pričujem za resnico« (Jn 18,37). Jezus

pričuje s svojim trpljenjem in s svojo smrtjo. Evangelist Marko pripoveduje, da je »stotnik, ki je stal nasproti Jezusu, videl, da je tako izdihnil, rekel: ‚Resnično, ta človek je bil Božji Sin.‘« (Mr 15,39). »Z načinom, s katerim je umrl, je Jezus razodel Očeta, njegovo usmiljeno in zvesto ljubezen,« je dodal Frančišek.

Resnica najde svojo popolno uresničitev v sami Jezusovi osebi (gl. Jn 14,6), v njegovem načinu življenja in smrti, kar je sad njegovega odnosa z Očetom. To Vstali podarja tudi nam, ko nam pošilja Svetega Duha, ki je Duh resnice in ki v našem srcu izpričuje, da je Bog naš Oče (gl. Rim 8,16). Človek v vsakem svojem dejanju ali potrjuje ali zanika to resnico. Od malih vsakdanjih situacij do velikih odločitev. A logika je vedno ista: tista, ki nas jo učijo starši in stari starši, ko nam pravijo, naj ne lažemo.

Vprašajmo se: O katerih resnicah govorijo dela, besede in izbire nas, kristjanov? Sem pričevalec resnice ali sem lažnivec? »Kristjani nismo izjemni moški in ženske. Smo pa otroci nebeškega Očeta, ki je dober in nas nikoli ne razočara in ki v naša srca polaga ljubezen do bratov. O tej resnici ne govorijo toliko govori; ta resnica je način bivanja, je način življenja, ki se vidi v vsakem posameznem dejanju (gl. Jn 2,18),« je izpostavil papež.

Resnica je čudovito razodetje Boga in njegovega obličja kot Očeta, je njegova brezmejna ljubezen. Ta resnica ustreza človeškemu razumu, a ga tudi neskončno presega, saj je dar, ki je prišel na zemljo in se je utelesil v križanem in vstalem Kristusu; ta resnica je postala vidna s tistim, ki mu pripada in kaže njegovo lastno držo.

Ne pričevati po krivem pomeni živeti kot otrok Boga, ki nikoli ne zanika samega sebe in nikoli ne govori laži; živeti kot Božji otrok, pri tem pa pustiti, da se v vsakem dejanju pokaže velika resnica – da je namreč Bog Oče in mi se lahko zanesemo nanj. »Jaz zaupam v Boga – to je

velika resnica. Iz našega zaupanja v Boga, ki je Oče in me ljubi, nastane moja resnica in jaz postanem resnicoljuben in ne lažnivec,« je sklenil katehezo papež Frančišek.

Sv. Frančišek Asiški v 25. opominu pravi takole: »Blagor služabniku, ki enako ljubi in spoštuje svojega brata, kadar je daleč, kakor takrat, ko je z njim skupaj, in ne govori o njem za njegovim hrbtom nič takega, česar ne bi z ljubeznijo mogel povedati v njegovi navzočnosti.«

Papež Frančišek je v enem izmed nagovorov obsodil samopravičništvo in samovšečnost. Če želimo biti iskrene, ponižne in pravične osebe, to od nas zahteva krotkost in usmiljenje, pogosto pa je lažje in udobneje opaziti ter obsoditi pomanjkljivosti in grehe drugih ljudi kakor se zavedati lastnih napak. Preden obsojamo druge, se moramo zazreti v lastno notranjost. Na ta način se bomo odzivali verodostojno in ponižno ter pričevali z dejavno ljubeznijo do bližnjega, je pojasnil sveti oče.

Papež je v svojem nagovoru izhajal iz besed evangelija: »Kaj vendar gledaš iver v očesu svojega brata, bruna v lastnem očesu pa ne opaziš? Kako moreš reči svojemu bratu: ‚Pusti, brat, da vzamem iver, ki je v tvojem očesu, če sam ne vidiš bruna v svojem očesu?‘« (Lk 6,41–42).

Lastne napake običajno raje prikrivamo, pogosto tudi sami pred seboj, in pojavi se skušnjava, da smo do sebe prizanesljivejši, druge pa ostro obsojamo. Vedno je koristno pomagati bližnjemu z modrimi nasveti, toda ko opazujemo in popravljamo napake svojega bližnjega, se moramo zavedati tudi lastnih pomanjkljivosti. Papež je pri tem znova obsodil obrekovanje in klevetanje: »Kdor je dober, jemlje iz svojega srca in svojih ust dobro, kdor je slab, pa jemlje ven slabo.« Bodimo torej dobre in verodostojne Jezusove priče vsak trenutek svojega življenja.

Kar držiš, tega se drži ...

Sestre klarise

*Kar držiš, tega se drži;
kar delaš, spolnuj in ne popuščaj.*

sv. Klara

V današnjem svetu, kjer znanost in tehnika nezadržno ter vedno pogosteje tudi nenadzorovano nenehno napreduje, je človek začel hlastati po nečem novem. Vedno hočemo nekaj novega, »nezastarelega« ... To posvetno mišljenje se vriva tudi med kristjane, v sveto Cerkev, redove ... Toda kaj je pravzaprav novo? Mar je staro, preizkušeno zares zastarelo, preživeto ali nezanimivo? Kaj je pravzaprav resnično, kaj verodostojno, pristno? Mar to, kar ugaja naši naravi, našim trenutnim muham, ali to, kar je preizkušeno, zasidrano in utemeljeno v tradiciji, izročilu, karizmah, ki jih je po svetih ustanoviteljih Cerkvi podaril sam Sveti Duh ter Cerkvi in svetu že stoletja rojeva sadove svetosti?

Koncilski odlok o prenovi redovnega življenja naroča Bogu posvečenim prenavo, prilagojeno časovnim razmeram, a daje tudi nepreklicne kriterije takšne preнове,

ki so zvestoba Kristusu, evangeliju, lastni karizmi, Cerkvi in današnjemu človeku. Takšna prenova pa je mogoča le v Svetem Duhu.

Čim se redovne skupnosti začnejo oddaljevati od zvestobe lastni karizmi, začne usihati duhovno življenje skupnosti, pade število poklicev. Mladi so namreč največkrat pravi pokazatelji verodostojnosti in v jedru iščejo korenitost. Danes se bolj kot kdajkoli od posvečenih zahteva obnovljen trud za doseg svetosti, tudi zato, da bi s tem pospeševali in podpirali težnjo vsakega kristjana k popolnosti (prim. sv. Janez Pavel II., Posvečeno življenje, str. 93).

Pokažimo najprej s svojim življenjem, da novost ni v nenehnem spreminjanju, za katerim se pogosto skriva uveljavljanje samega sebe in ne izpolnjevanje Božje volje, pač pa v nenehnem vračanju h koreninam, k temu, kar je preverjeno in odobreno od svete Cerkve in zato verodostojno. Sv. Klara je poznala svojo majhnost ter je tako ljubila iskrenost, da se je zaprla v klavzuro, da bi njeno življenje ostajalo skrito in bi vse pripadalo le Gospodu. Večno nov je le Kristus! Kaj drugega na svetu more biti

Nasprotno pa so sv. Frančišek, sv. Klara ter njuni duhovni sinovi in hčere vedno ostajali »pokorni kleče pri nogah svete Cerkve, trdni v katoliški veri« in se trudili, da bi »zvesto spolnjevali ubošstvo in ponižnost našega Gospoda Jezusa Kristusa in Njegove presvete Matere ter evangelij, kakor so to trdno obljubili« – kot je v Vodilu zapisala sv. Klara (prim. KIVod XII, 13). Vse življenje se je odločno in z neuklonljivo voljo trudila, da bi pristno in do skrajnosti dosledno ubošstvo obvarovala pred zunanjimi poskusi omilitve. »Po-

novega kot le On, Bog? In sveta Cerkev je Njegovo mistično telo. Cerkveno učiteljstvo, tradicija, karizma torej ne morejo biti nikoli zastareli, saj so delo Svetega Duha, ki je večno nov – On edini je.

V Frančiškovem in Klarinem času je nastalo veliko novih gibanj, ki so poudarjala ubošstvo in pokoro, a ta gibanja (valdežani, katari) so bila upor proti tedanjemu sistemu v samostanih, ki so imeli veliko bogastva. Zamisel o uboštvu je bila zelo privlačna. Mnogi so se jim pridružili, a so hitro zapadli v hudo herezijo, ker so začeli zavračati ne le cerkveno hierarhijo, ki so ji odrekli pokorščino, temveč tudi svete zakramente (prim. p. dr. Metod Benedik, Odsev Luči, str. 88, 90).

nižna Klara, po Frančiškovem zgledu ubogljiva Cerkvi, je vztrajala pri svoji zamisli, ki pa ni zamisel neke svojeglavosti, ampak navdih Božjega Duha, karizma, ki je ni mogoče zavreči« (p. dr. Metod Benedik, Odsev Luči, str. 91, 98). Le-to je ves čas želela zavarovati z odobritvijo svete Cerkve. Slednjič je tudi papež sprevidel, da gre za Božje delo, in Klari podelil »privilegij ubošstva«. Tega je vključila v svoje Vodilo, ki ga je dva dni pred njeno smrtjo, 9. avgusta 1253, potrdil papež Inocenc IV.

Sv. Klara ni iskala nečesa novega, svojega, pač pa le Kristusa in to, da bi izpolnjevala Božjo voljo. Nenehno iskanje novosti pogosto prinaša s seboj negotovost, igranje in maske, s katerimi se ljudje želimo prikazati boljše, kot smo v resnici. Verodostojnost oziroma pristnost je resničnost brez hinavščine, narejanja, laži ... in nas osvobaja; naše srce napolnjuje z veseljem in nas vzgaja v preprostosti. Samo preprost in ponižen človek se upa pokazati takšen, kot je v resnici. Če srce popolnoma podarimo Kristusu, postajamo iskreni, pošteni, ponižni, veseli, vedno bolj prosojni. V iskreni preprostosti hodimo za Gospodom, nosimo Njegovo luč in veselo živimo v svobodi Božjega otroštva.

So angeli, so!

Pogovor sta pripravila p. Janez Šamperl in Doroteja Emeršič

Pozoren bralec revije *Med nami* bo na naslovnici hitro opazil letnik revije: rimsko številko XXIX ali – 29. Častljiva letnica. Tisti, ki so na začetku snovali revijo, se radi spominjajo dogodkov in sodelavcev. Med slednjimi je tudi mag. Hedvika Dermol Hvala. Njeno ime so lahko bralci zasledovali v kolofonu od prve številke revije dalje. A revije ni samo lektorirala, temveč je večkrat zapisala tudi kakšno »asiško misel«. V tokratni številki je na mestu lektorice drugo ime, mi pa upamo, da bomo Hedviki v prihodnje lahko sledili vsaj kot avtorici še kakšnega prispevka.

Ob koncu tvojega dolgoletnega sodelovanja bi ti, draga Hedvika, rada izrekla zahvalo v imenu uredniškega odbora in predvsem bralcev naše revije. Dovolj, da ti zastavim nekaj vprašanj, da te bodo bralci lahko bolje spoznali.

Že kot študentka si (menda) bila večkrat v Assisiju. Kdo te je navdušil za romanje z minoriti?

Z minoriti sem se srečala čisto po naključju. Prihajam iz župnije Šoštanj in v svoji mladosti minoritskega reda nisem poznala, saj v bližini ni bilo nobenih redovnikov. Po prihodu na študij v Ljubljano pa sem ob študijskih obveznostih iskala še možnosti za delo na sebi. Najprej sem se znašla pri duhovnem poglobljanju sester Družine Kristusa Odrešenika, a me je pot vodila naprej. Prijateljica Milena je zasledila oglas za študentsko romanje v Assisi in šli sva na uvodno srečanje. In po njem ni bilo več treba veliko besed. Sv. Frančišek je storil svoje. Začela sem prebirati literaturo o njem, o vejah Frančiškovih redov, o klarisah ... In dan prvega odhoda v Assisi se je vse bolj bližal. Bilo je nepozabno, tako da par naslednjih let sploh nisem pomišljala, kje bom preživljala poletne dni. Glavni usmerjevalec je bil sv. Frančišek, ki me je vedno znova poklical, celo v sanjah se mi je prikazal, ko sem bila v dvomu, ali naj petič ponovno poromam ... Letos mineva ravno 30 let od mojega prvega koraka v mesto, ki me je zaznamovalo. Za asiška romanja sem navdušila tudi moža, takrat še fanta, in skupaj sva odkrivala duhovne globine in lepote svetih mest z minoriti.

Hedvika in Aleš v Assisiju

Frančiškovo mesto te je očitno očaralo ... Kaj te posebej navdušuje v Frančiškovi duhovnosti?

Ja, Frančiškovo mesto ima v mojem življenju poseben pomen. Ob prvem stiku z mogočnimi, a hkrati preprostimi ulicami, z neskončno prostranstvo umbrijske doline, z valujočimi sončnicami, s tišino in energijo svetišč ter preprostostjo bratov sem začutila, kaj v resnici pomeni mir. Po prvem romanju sem si zapisala: »V meni ostaja mnogo neizrečenih besed. A jih ni treba izgovoriti. Poznaš jih, Gospod. Naj ponese moje napolnjeno srce med prijatelje in jim skušam podariti vsaj delček doživetega miru.« In prav to Frančiškovo delo za mir me vedno znova nagovarja. Pa ne samo to – njegov preprost način komuniciranja z vsemi živimi bitji, njegove premišljeno izrečene besede, zaupanje, vera ...

P. Janez Šamperl, ki je bil v tej prvi ekipi in je poleg Janje Ahčin še vedno član uredniškega odbora, rad pripoveduje, da ste se nekega večera v majhni skupini zbrali na eni od teras v kampu in se pogovarjali, kako to čudovito izkušnjo življenja v Assisiju, ta duh Assisija prenesti na našo slovensko zemljo. In sklenili ste, da boste začeli z revijo ...

Tistega večera se prav dobro spominjam. Mladi, navdušenja in Frančiškove energije polni ljudje; idej kar ni zmanjkalo. To je bila dobra pobuda, ki ni padla v vodo. Imela je od kod srkati. Uresničevati smo jo začeli v

Hedvika z družino

Kolbejevem domu v Ljubljani. Veliko veliko časa, energije in potrpljenja je bilo treba vložiti, da je zažarela prva številka. A trud ni bil zaman. Preprosto, počasi se je glas Assisija širil, postajal prepoznaven ... Ponosna sem, da sem del te zgodbe in da sem pomagala soustvarjati bogato duhovno revijo, kakršna je danes.

30 let že vztrajaš pri delu lektorice. Začela si torej že kot študentka. Gotovo se spomniš vzponov in padcev revije in seveda kakšnih zanimivih dogodkov. Kako gledaš na prehojeno pot od prve do današnje številke? Meniš, da revija še prinaša asiško duhovnost na slovenska tla?

Začetki nastajanja revije so bili res zelo preprosti. Ročno napisana besedila, ki smo jih na sestankih prebirali, urejali, jih razvrščali po rubrikah ... Pregledovala in popravljala sem jih na način, ki ga mladi verjetno ne poznajo več: z rdečim svinčnikom in z uporabo korekturnih znamenj. Nato je bilo treba popravljena besedila pretipkati (večkrat se spomnim ‚nehvaležnega‘ dela, ko je p. Milan vztrajno razbiral črke različnih pisav ...). Pri takem ročnem delu je bilo razumljivo, da se je marsikatera napaka ‚skrila‘ ali zapisana beseda prebrala in se natipkala napačno. A nismo se vdali. Tehnologija se je razvijala, z njo pa tudi mi in naša revija. Računalniki so delo precej poenostavili, sestanke ‚v živo‘ je nadomestilo e-dopisovanje. V teh 30 letih se je zamenjalo nekaj urednikov in članov uredniškega odbora, trije smo vztrajali. Z vsakim novim urednikom se je spremenilo par stvari in v zadnjih letih je bilo delovanje s p. Danilom izredno usklajeno in večinoma nič več preveč stresno, saj sva si dobro razporedila čas. Na tak način sva začeli sodelovati tudi s sedanjo urednico Dorico, ki je dobro zaorala novo brazdo. Verjamem in zaupam, da revija še vedno prinaša Frančiškovo sporočilo ter da mnoge bralce nevidno povezuje in združuje, mnogokrat pa prinaša tudi samo spomin in opomin.

Katera rubrika se ti zdi v reviji najpomembnejša, takšna, da je ne bi smeli izpustiti?

To je precej zahtevno vprašanje. Dolgo smo se trudili in postavljali revijo, da ima tako obliko, kakršna je sedaj. Vse rubrike, ki so se skozi leta rojevale, imajo svoj namen in povezujejo članke v celoto. Če pa bi se že

morala odločiti, zagotovo ne bi izpustila Utrinkov iz Assisija, saj so prav ti žarki osnova in počelo 30-letnega ustvarjanja. Potem bi ohranila Duhovne poglede, prek katerih se človek vsaj za hip ustavi, razmisli in za zre vase. Pa tudi Utrip življenja je rubrika, ki povezuje in dokazuje, da je vsaj drobec Frančiškove miselnosti, njegove duhovnosti in sporočilnosti mogoče prenesti v naš svet, svet hitenja in zadržnosti v materialnost.

Kako danes vzdržuješ stike z Assisijem? Ali še kaj romaš v Frančiškovo mesto z družino, z možem, s prijatelji? Ali Frančišek nagovarja tudi druge družinske člane?

Že ob sami misli na Assisi mi vzdrhti srce. To je eno najlepših in meni najljubših mest na svetu. Vedno znova me očara; Frančiškov duh čutiš na vsakem koraku. Ta energija me je spremljala tudi ob lektoriranju Vodnika po Assisiju, ki ga večkrat vzamem v roke, čeprav nisem več vsakoletna romarica. In ja, s Frančiškovo miselnostjo sem »okužila« tudi družino. Moža Aleša, s katerim sva Assisi večkrat prečesala, najprej sama, nato še s sinom Anžejem, ki je neizmerno užival v preprostosti pod asiškim soncem, v sveto mesto pa sva popeljala tudi svoje prijatelje. Stopala sva po stopinjah sv. Maksimilijana, se poročila v cerkvi sv. Frančiška v Piranu, sina krstila pri minoritih in svojih 50 let praznovala pod Marijinim plaščem na Ptujski Gori. P. Janez nama je posvetil prazničnega angela, v katerem je ‚povzel‘ najino druženje s Frančiškom: »Od krstnega, piranskega, družinskega – župnijskega do gorskega oltarja se vije vajina pot ...«

Sin Anžej študira ekonomijo. Le-ta je hočeš nočeš močno prisotna v vajinih podjetjih. Papež Frančišek je za drugo leto povabil mlade ekonomiste s celega sveta, da bi razmišljali o drugačni ekonomiji, o ekonomiji v Frančiškovem duhu, ki ne temelji samo na dobičku. Kako gledaš na to pobudo?

Sin Anžej se je odločil za študij ekonomije – pa ne toliko zaradi posla, ki ga vodiva z možem, temveč zaradi lastnega zanimanja za poslovanje, ki temelji na pozitivnih odnosih in pri katerem je v ospredju človek, ne samo dobiček. Res ima doma zgled, saj je možovo podjetje, ki zaposluje deset ljudi, prejelo nagrado za odličnega zaposlovalca, kjer so delavci s svojim delom zadovoljni in radi prihajajo v službo. Ves čas si prizadevamo za dobre odnose, prijetno vzdušje in ustvarjalno klimo. Papežovo povabilo predstavlja prav to – naj delavec ponovno postane človek in ne robot, ki se ga zamenja, ko se obrabi. Že na nekaj kongresih sem predstavila način dela in skrb za delavce, a mnogi še vedno samo zmajujejo z glavo – češ, v tem ni dobička, prenekateri pa že ugotavljajo,

da so drobne stvari na delovnem mestu motivacija in da pomagajo k večji učinkovitosti. Zato je spodbuda za ekonomijo v Frančiškovem duhu še kako potrebna.

Podjetje tvojega moža so letos januarja kot zgled predstavili tudi v Odmevih na nacionalni televiziji, zato bi rada zastavila vprašanje še g. Alešu: Vem, da ste vpeti v delo v podjetju, ki ga vodite. Slišim pa tudi, da sodelujete z organizacijami, ki skrbijo za osebe s posebnimi potrebami. Kako in zakaj ste ubrali to pot? Lahko poveste, kako se je to sodelovanje začelo in kako se obnese?

V našem podjetju se je pred dvema letoma povečala potreba pri sestavi enostavnih elementov in vsega dela z obstoječo ekipo nismo več obvladovali. Na sprehodu ob jezeru sem razmišljal, kaj storiti. Naenkrat me je prešinila ideja, da bi lahko pomagali delavci s posebnimi potrebami, saj je bilo delo enostavno. Naslednji dan sem poklical vodjo bližnjega varstveno-delovnega centra, kjer so z navdušenjem sprejeli ponudbo. Zanimivo je, s kakšno vztrajnostjo in natančnostjo opravljajo svoje delo. Prav zato smo se dogovorili, da nam tedensko doma pomagajo tudi pri košnji trave in tako smo obojestransko zadovoljni. V podjetju je poskrbljeno za sestavo in pakiranje drobnih izdelkov, okolica hiše je redno urejena, varovanci delovnega centra pa imajo zaposlitev. Kako se te osebe razveselijo drobnih pozornosti, kot je kozarec soka ali piškot po opravljenem delu! Hkrati pa pokažejo pristrčno veselje, ko prejmejo zasluženi denar, ki ga za opravljeno delo plačamo njihovemu skrbniku. Delo z njimi je obogatilo tudi celoten kolektiv, saj drugačne sedaj sprejemajo na bolj pristen in prijateljski način. In to čutimo vsi.

Po makedonskih hribih

Oče in sin v Assisiju

Hedvika, ukvarjaš se z zanimivim poklicem. Poleg tega, da si profesorica slovenščine in diplomirana literarna komparativistka, si tudi magistrica znanosti in se ukvarjaš z retoriko na Slovenskem. Ljudi učiš prepričljivo govoriti, učinkovito javno nastopati ... Od kod ti navdih? Ga najdeš tudi pri Frančišku – v njegovi modrosti besed, iskanju odgovorov v Svetem pismu?

Na začetku svoje poklicne poti sem poučevala slovenščino najprej na srednji ekonomski šoli in nato še na pedagoški fakulteti v Ljubljani. A me to nekako ni izpolnjevalo dovolj in iskala sem možnosti za bolj kreativen, drugačen način poučevanja. Ker sem raziskovala retoriko in s študenti že izvajala praktične vaje, odločitev ni bila tako težka. Stopila sem na samostojno pot in sedaj že deset let poučujem ljudi, ki na tak ali drugačen način nastopajo v javnosti. Pri tem resnično velikokrat potrebujem navdih, da ustrezno ubesedim svoje misli. In pri Frančišku me vedno znova navdihnejo besede, izrečene v pravem trenutku in na pravi način. To veličino izgovorjene besede tudi sama ves čas iščem in spoznanja prenašam udeležencem izobraževanj. Pri svojem delu resnično uživam in včasih se sama sebi čudim, ko prileti kakšna že davno pozabljena misel. Takrat vem, da so angeli ob meni ...

Spomnim se, kako je bilo letos na predstavitvi knjige Čisto vsakdanji angeli avtorja p. Janeza Šamperla pri Sv. Petru v Ljubljani. Nisi vedela, da boš povabljen k besedi, pa si sproščeno stopila pred občinstvo in spregovorila o svojem delu pri knjigi. Ali torej zmore vsak javno nastopati in lepo umirjeno govoriti ali pa je to le privilegij nekaterih?

Ne, to ni privilegij, je večšina, ki se je lahko naučimo. Res je, da se rodimo z različnimi darovi – eni imajo večji

dar govorjenja kot drugi. A brez negovanja in treninga dar kaj hitro utone v pozabo. Zato lahko z vajo izpilimo svoj način govorjenja, se naučimo, kako predstaviti svoje misli in pri tem vzpostaviti stik z občinstvom, kako prepričljivo nastopiti ... Osnovno vodilo pa je, da obvladamo tremo, ki nas v določenem trenutku preplavi in onemogoči uspešen nastop. Ne glede na situacijo, v kateri javno govorimo, je nujno, da ostanemo naravni, da si ne nadenemo krinke. Svoj nastop moramo vzeti kot pogovor s prijatelji v sproščenem okolju, kar močno olajša napetost. Še vedno pa je bolje, če vemo, da bomo povabljeni k besedi; tako se lahko pripravimo, kajti dobra priprava je za govorce tudi psihološkega pomena. Če poznamo tisto, o čemer govorimo, lahko pristopimo z navdušenjem in s svojim žarom pritegnemo poslušalce – navdušenje je namreč nalezljivo. Ob tem pa mnogokrat ponavljam misel L. Wingeta, da ni »treba biti dober, da začneš, toda začeti je treba, da postaneš dober«.

Papež Frančišek rad spodbuja duhovnike, da bi pridigali kratko in jasno. Če bi te povabili na teološko fakulteto ali če bi se pojavila kakšna druga možnost, da bi spregovorila duhovnikom o načinu govora, posebej pri pridigah v cerkvi, bi jo sprejela? Kaj bi jim povedala?

O, seveda bi sprejela. Vsako povabilo mi predstavlja izziv, saj je toliko različnih pristopov, kot je ljudi. Zelo dobro je, če vem, s čim se oseba ukvarja, kje in kako deluje, ob kakšnih priložnostih govori ... Nekaj posameznih duhovnikov, ki so začutili potrebo po izboljšanju svojega načina pridiganja, se je že udeležilo mojih seminarjev in z veseljem sem delala z njimi. Papeževo povabilo je zagotovo podano z nekim namenom in je zelo smiselno. Kratkosti in jasnosti pri pridigi bi dodala še razumljivost, upoštevanje intonacije in razločnost. Predvsem pa nebesedno vzpostavljanje stika z verniki. Pri meditaciji ima lahko duhovnik zaprte oči, pri pridigi ne. To je učil že bl. A. M. Slomšek, avtor prve slovenske retorike (Vaje cerkvene zgovernosti, 1862), ki je prav tako poudarjal, katere so vrline učinkovitega pridigarja. Ne glede na vse, česar se lahko naučimo, pa naše besede izgubijo smisel, če ne govorimo z žarom. Če izrečeno pri pridigi pride iz srca, z zaupanjem vase in s spoštovanjem do poslušalcev, se zaupanje vernikov rodi samo po sebi. In izgovorene besede padejo na rodovitna tla ...

Kako pa svoj dar govorjenja in to, kar si se naučila o komuniciranju z občinstvom, uporabljaš v domači družini? Je ta večina koristna tudi na tem področju?

To zanimivo vprašanje bi morali zastaviti mojemu možu in sinu. Ja, sin velikokrat reče, da je argumentacija z mano izredno zahtevno opravilo. Če želi kaj doseči, mora pripraviti tehtne argumente, in če me prepriča, je zanj to velik uspeh ☺. Prijatelji, ki opazujejo naša družinska usklajevanja, me imajo za mediatorico, ki vedno vse zgladi in uredi. Pri tem res nekaj štejejo izkušnje in

Pred mikrofonom

praksa. Dejstvo pa je, da včasih tudi sama pozabim na vsa pravila – saj sem vendarle samo človek.

Uredila si tudi obe pesniški zbirki o angelih p. Janeza Šamperla in napisala spremno besedo. V priloženem, tebi posvečenem angelu lahko beremo:

V knjigi, ki jo Hedvika ureja,
angeli presenetijo tako,
da se sami
(ne da bi jih poprej štela)
točno v enakem številu
v posamezna poglavja zberejo.
Kaj se je pravzaprav zgodilo?

P. Janez mi je postopoma pošiljal angele. Kot pri prvi zbirki sem začutila, da je treba angele razvrstiti v posamezne jate. Med popraviljanjem sem jih razporejala v ‚mape‘ in ob končnem številu začudena obstala: v prvi in zadnji sklop je skočilo 15 angelov, v osrednja dva pa po 10. Končno število vseh angelov, ki jih prej nihče (niti p. Janez) ni štel, je bilo 50, ti pa so se pojavili v vrstnem redu 15 – 10 – 10 – 15. Prvi in zadnji sklop nekako oklepata osrednja dva, ki predstavljata ‚dušo in srce‘. Če bi jih hotela tako razvrstiti, zagotovo ne bi uspela. Sklepam lahko, da je bila pri delu prava angelska energija: »Angeli poznajo sveto resnico, ljudem na zemlji večinoma s posvetno kopreno zakrito« (Čisto vsakdanji angeli, str. 29).

Z Vodnikom po Assisiju

Menim, da delo z angeli p. Janeza Šamperla ni moglo oditi mimo vaše družine, saj so tako življenjski, dejansko vsakdanji. G. Aleš, ali so se angeli na kakršenkoli način dotaknili tudi vas?

Najprej so se me dotaknili prek žene, ki mi je vsake toliko kakšnega, ki ji je bil všeč, prebrala na glas. Zato sem jih tudi sam vzel v roke. Ja, resnično me je nekaj posameznih angelov kar potegnilo vase. Prav zaradi tega sem se odločil Čisto vsakdanje angele pokloniti svojemu profesorju umetnosti, kiparju, s katerim imava še vedno stike. Ob srečanju sem mu knjigo izročil, on pa kar ni mogel skriti presenečenja ter je sredi ulice povzdignil oči k nebu, dvignil roke in spregovoril: »Je Bog, je!« Nato se je ozrl k meni in mi razložil svoj vzklík – ravno pred par urami ga je namreč znanka poprosila, da ji izdelata kip angele, pa ni vedel, kako naj se naloge loti. In v tem njegovem razmišljanju mu jaz izročim knjigo, polno angelov. To res ni naključje. So angeli, so.

Hedvika, kako vidiš našo revijo v prihodnosti? Želimo in upamo, da boš še sodelovala – saj Duh Assisija živi ...

Duh Assisija živi – tudi prek revije, ki povezuje. Prepričana sem, da bo revija obstajala v približno taki obliki kot do sedaj, samo da nekako čutim tri izvode namesto štirih letno – kot trije vozli na vrvičici habita.

Vsaka pot pa se mora nekje zaključiti – tako tudi moje lektoriranje revije, ki sem ga vedno z veseljem opravljala. Zagotovo pa asiških dejavnosti ne bom kar pozabila, temveč se bom še oglašala ...

Spoštovana Hedvika in Aleš, hvaležni za vajino verodostojnost in iskrenost vama želimo mir in dobro na vseh vajinih poteh!

ANGEL ZA HEDVIKO

Neizmerne trume angelov,
kerubov in serafov nenehno Boga častijo.
Nekateri nad svetom in ljudmi bedijo,
eden med njim pa rahlo izstopa –
ne po velikosti kril,
temveč po moči nastopa.

To je angel od Hedvike,
njenega življenjskega pristopa.

Nekoč nekje

se je moral srečati z angelom sv. Frančiška,
z asiškim, piranskim, gorskim
in z angeli iz drugih zborov in trum ...

Na angele se namreč dobro spozna –
tako j uvidi njihovo preprostost,
modrost in globino
in začuti njihovo božjo bližino.

Prejel je tudi to moč in ta dar,
da druge angele usmerja,
jih zbira v manjše zборе in trume
v želji,

da bi bili ljudem čim bliže.

Te angelske skupine,

(v knjigi, ki jo ureja)

preidejo v poglavja,

kjer jo angeli presenetijo tako,

da se sami

(ne da bi jih poprej štela)

točno v enakem številu

v posamezna poglavja zberejo.

Hedvikino življenje in delo

na široko valovi,

na veri, upanju in ljubezni temelji.

Skrbi za družino, za lepo besedo, za ljudi,

za »mir in dobro«

in še za mnoge druge stvari.

Ko se vse to okrog nje

tako plete in vrti –

Sveto pismo o

vrli ženi govori ...

Njena vrednost je daleč nad biseri!

Njen angel pa se ponosen veseli!

BREZMADEŽNA

Sveta hči

svete Ane in svetega Joahima,
brezmadežno spočeta,
Ti si naše upanje.

Sveta Nazareška Mirjam, Devica,
po Tebi se zgledujemo.

Sveta Jožefova žena,
za Tvojo ponižnost prosimo.

Sveta Jezusova mati,
k Tebi se zatekamo.

Sveta Nebeška kraljica,
pred Teboj klečimo.

Sveta Morska zvezda,
k Tvoji luči veslamo.

Sveta Marija, Tvoje ime
slavimo, molimo, častimo.

Sveta Mati Božjega usmiljenja,
v Tvoje srce izročamo Cerkev,
svet in svoje življenje.

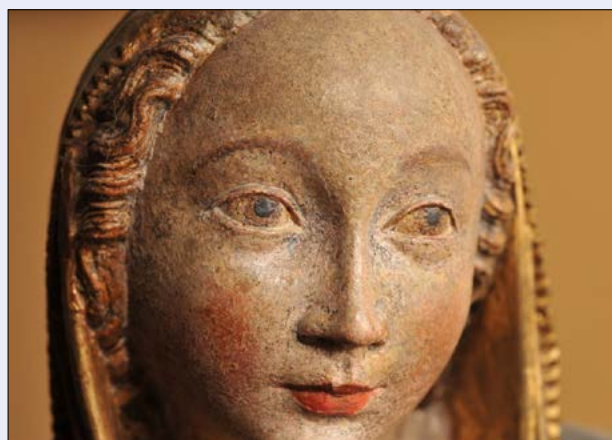
Stanka Mihelič

Kako in zakaj spoštovati Marijo?

2.

V uvodu v *Popolno podaritev samega sebe Kristusu po Mariji* sv. Ludvik piše, da moramo Marijo spoštovati in častiti predvsem zato, ker je po njej na svet prišel Jezus, naš Odrešenik.

Jezusov prihod po Mariji na zemljo je omogočila njena skritost. Želela si je, da bi jo poznal le Bog. Tako Marija s svojim življenjem med ljudmi ni vzbujala posebne pozornosti niti ni veliko govorila. Marijina veličina ni v njenih velikih delih, ampak v tem, da je mojstrovina Boga Stvarnika. V Marijinem skritem srcu je še vedno najčudovitejše bivališče Boga. Zaradi tega sv. Ludvik ponavlja za svetniki, da je Marija nov zemeljski raj Adama, skrit za posvetne ljudi, pobožni pa se v Mariji ne morejo nikoli dovolj nagledati Božjih lepot.

Opazujejo njeno brezmadežno spočetje, potem njeno Božje materinsko devištvo in njeno slavno vnebovzetje. Ko pobožni kristjani častijo te čudeže, ne častijo zgolj Marije, ampak bolj Stvarnika, ki je te čudeže storil Mariji.

Marija se zaradi čudežev, ki ji jih je Bog storil, ni prevzela. Zaradi teh svojih odlik je še z večjo ljubeznijo sledila Božji volji in s svojo skrito ljubeznijo do Boga omogočila prihod Boga na svet. Zaradi tega ji pravi kristjani nikoli niso odrekli česčenja in so tako skozi stoletja na njeno priprošnje okusili velike čudeže. Sv. Ludvik celo trdi, da tudi največji grešniki čutijo vsaj malo ljubezni do Marije in da jo spoštujejo tudi vsi hudobni duhovi, čeprav se

je bojijo. Sv. Ludvik uvod v svojo knjigo zaključuje z mislijo, da ker je Bog Mariji storil tako velike čudeže (da je brezmadežno spočeta, da je sveta Božja mati, da je pred rojstvom, med njim in po njem devica in da je vzeta v nebo) in ker je ljudem izprosila pri Bogu toliko milosti, ne bo nikoli dovolj njene hvale. Iz tega razloga, piše sv. Ludvik, je to knjižico sestavil z velikim veseljem – da poveča Marijino slavo.

Dragi Marijini častilci! Tako piše sv. Ludvik in tako nas uči tudi naša katoliška vera. Do naslednjic med svojo molitvijo vsaj nekoliko premislimo veličino čudežev, ki jih je Bog storil Mariji in po Mariji. Zaglejmo se v njeno lepoto ter se Bogu in Mariji globoko zahvalimo, da nam je rodila Odrešenika Jezusa Kristusa. Posnemajmo jo tudi v njeni skriti ljubezni do Boga in ljudi.

Andrej Lažeta

MARIJA – POBOŽANSTVENJE ČLOVEKA

Ljudje smo nenehno na poti, v nas je položena želja po tem, da iščemo Boga, seveda vsak na svoj način. Sveto pismo nam zagotavlja, »da se Bog daje najti tistim, ki ga iščejo« (Iz 55,6), a ko ga odkrijemo, nas je strah pred njim. Človek se pred Bogom zave, da ne more stati pred njegovo svetostjo (prim. Iz 6).

Ta strah je v nas, ker smo Adamovi sinovi in Evine hčere in čutimo svojo nemoč pred Bogom, saj vemo, da smo grešni. Ko sta Adam in Eva grešila, sta se skrila pred

Bogom (prim. 1 Mz 3,8). Negotovost in strah pred Bogom je lahko 'izvorno' človekovo stanje, a to stanje ni zaključeno.

Marijina slava, v kateri jo občudujemo na praznik vnebovzetja, nam kaže drugačno resničnost; kaže nam, da naše izvorno stanje ni dokončno, ampak da je človek na poti, da postaja vedno bolj podoben Bogu. Ljudje nismo v polnosti ljudje samo po rojstvu, ampak potrebujemo

socializacijo, da postajamo človeški; podobno potrebujemo odnos z Bogom, da postajamo vedno bolj Božji. Ustvarjeni smo po Božji podobi (prim. 1 Mz 1,26), a – paradoksalno – postajamo toliko bolj človeški, kolikor bolj se bližamo svoji izvorni podobi.

Marijino kronanje ob vnebovzetju nam kaže na popolno uresničenje človeka, ki sprejme Božjo naravo – krščanska antropologija imenuje ta proces pobožanstvenje. Tako kot Marija je vsak človek poklican, da v življenju postaja vedno bolj Božji.

Na tej poti smo celo življenje in toliko bolj doživljamo to resničnost, kolikor bolj se zavedamo svoje majhnosti in želje po Bogu, kajti šele tedaj pustimo Božji milosti, da deluje v nas. Človek ni Bog in nikoli ne bo, lahko pa postaja vedno bolj Božji, vedno bolj podoben tisti prvotni podobi, ki jo je imel v raju pred grehom. Takrat je bil prijatelj z Bogom in se ga ni bal. In obratno, koliko ljudi danes beži pred Bogom, kako hitro ga tudi sami umaknemo iz življenja, ker mu ne zaupamo, da nam želi dobro.

Vedno bomo doživljali svojo razpetost med iskanjem Boga in zavedanjem lastne majhnosti. V tem ni nič tragičnega, tragično bi bilo, če bi ga nehali iskati, če bi nehali hrepeneti po njem; potem bi izgubili tudi svojo človeškost. Verjetno ni treba govoriti o človekovem zanikanju Boga in posledični izgubi človeškosti, saj nam to zgodbo mediji pripovedujejo vsak dan.

Verniki se želimo vedno bolj bližati Bogu in v njem tudi vidimo izvor svoje človeškosti. Kristjan je drugačen, ker če hrepeni po Bogu, ga kliče v molitvi, se nanj obrača in se tudi drugače obnaša zaradi njega. Bog sam je razlog za naše upanje.

Ta Bog je prišel k nam po Mariji. Po njej je Cerkev Jezusa dobila prvič, po njej ga dobiva tudi danes, ko prihaja k nam s svojim telesom, rojenim iz Device Marije. V njej je Bog postal človek, zato da bi človek postal Božji (sv. Atanazij). Ko prejemamo Kristusovo telo, gradimo cerkveno občestvo, ki je toliko bolj človeško, kolikor bolj je Božje. Ta edinstvo pa je možna samo zato, ker sta Bog in človek sorodnika.

Ko torej iščemo bližino z Bogom, pomislimo, da nismo sami na svoji poti, ampak je z nami tudi Marija. Ko želimo stopiti z nekom v stik, smo veseli prijatelja, ki nas bo priporočil. In podobno, če skušamo priti v stik z Bogom, se lahko obrnemo na Marijo in jo prosimo, naj reče dobro besedo za nas: »Prosi za nas!« Po naše: »Marija, ker se z Bogom poznata, mu reci kakšno dobro besedo za nas, saj veš, da nas je pred njim strah.« Na Marijo se lahko zanesemo, saj je ena izmed nas. Pred njo nas ni strah, saj vemo, da ,drži' za svoje. Tudi sama je bila človek in na njej vidimo, kakšen je naš cilj v življenju – človek po Božji podobi in sličnosti. S tem zaupanjem prihajamo pred njo in se ji popolnoma priporočamo ter jo prosimo: Sveta Marija, prosi za nas!

Pripravlja: Doroteja Emeršič

NEKAJ VEČJEGA

Molila sem, prosila, upala in verovala,
da bom ozdravela in vsaj en dan
živela brez bolečin in trpljenja.
Nisem prejela, kar sem si v veri želela.
Križ ni bil olajšan niti za gram
in bolečina ni bila skrajšana niti za minuto.

Toda v ranah Križanega
sem občutila dobroto ljubezni,
ki me nosi kot otroka v zibeli.
»Prepusti se mi,« me je objemala Božja kri.
In jaz sem se borila z njenimi prošnjami.

Dolgo, dolgo sem potrebovala,
da sem se zaupala razpeti Ljubezni.
Naj ona izbere in daje,
naj ona prosi in varuje,
kar je zame najboljše.

V solzah resnice sem se naučila,
da največji dar ni ozdravljenje
in največji dar ni odvzeto trpljenje.
Nekaj največjega je odrešenje od lastnih želja
in globoko spoznanje: »Še vedno si ljubljena!«
Nekaj veliko večjega je:
»Križani Jezus, s teboj sem zedinjena!«

Nataša Ahčin

DAROVANO ŽIVLJENJE

Daruj! Nič ne tehtaj, ne meri, ne sprašuj za ceno.
 Tih in z veseljem daruj minute, ure, dneve in leta.
 Veliko kapljic ljubezni izdolbe še tako trdo skalo.
 Mnogo dotikov zaupanja zrahlja kamnito zemljo.
 Potem bova šla in sejala semena za sveti Kruh.
 Obrezovala in gojila bova trto za Vino in Kri.
 Oltar srca hrepeni po daritvi telesa, duše in duha.
 Kelih in patena bi rada nosila oporoko največjega ...
 Nihče nima večje ljubezni, kot je Dar življenja!

Zato daruj! Zahvaljuj se, da moreš kaj dati.
 Vriskaj, da smeš z Jagnjetom razlomiti le sebe.
 Ne moreš razkosati sveta, dogodkov in sosedov.
 Samo svojo hostijo življenja
 lahko položiš v Očetove roke.
 On jo bo sprejel, blagoslovil in pomnožil,
 vsako drobtinico dobrote, molitve, trpljenja in upanja.
 On ne bo ničesar zavrgel, tudi tistega ne,
 kar bi ti sam odvrigel, ker ne sije z lepoto.

Daruj celoto, ne le par cvetnih listov.
 Pogumno daruj trnje, steblo, korenine in cvet.
 Tudi iz nesreč, padcev in madežev življenja
 Bog lahko ustvari sveto obhajilo,
 ki nahrani, odžeja in prenovi svet.

Ljubim in darujem!
 Evharistija, v tebi in s teboj se zahvaljujem
 za vsako zrno in kapljico življenja.
 Ti si VSE. Umiri, izpolni vsa naša koprnenja!

Nataša Ahčin

Francišek – svetnik dialoga

Silva Žabota

Pokrajinski tabor OFS mariborske pokrajine

Prišel ... Videl ... Okusil ... Začutil ... Ponesel ...

Jutro se še ni prav poslovilo, ko smo se polni pričakovanja pripeljali na Videm, da se z mojim in tvojim prihodom, dragi brat, draga sestra, utrdi naša povezanost, da naša srca začutijo rahel dotik pričakovanja skupnega sobivanja na vsakoletnem Frančiškovem taboru. Nasmeh na obrazu, stisk roke in topla beseda ob pozdravu so te občutke samo še potrdili. Lepo je, ko bratje in sestre v miru živijo skupaj.

Pa pogledjmo na dogodke tega dne, na brate in sestre, ki so se udeležili tabora in so jih besede nagovorile. Francišek, svetnik dialoga – delček tega je bil prikazan v pogovoru svetega Frančiška s sultanom; izvirno prikazan, pa vendar nekoliko manj ganljiv kot pripoved navzočih gostov, gospe Sare Bevc Jonan in p. Martina Kmetca. Dialog današnjega časa. Resničnost današnjega časa, ki si jo razlagamo vsak po svoje, s pričevanjem posameznika pa dobi povsem nov obraz. Pogled na nas in na drugačne od nas. Osebna izkušnja ge. Sare ob prihodu v Slovenijo govori o volji, trudu, sprejemanju in veri ter je samo dokaz, kako omejeno je naše razmišljanje in kako se damo voditi spretni miselnosti, da je vse moč rešiti na tujih tleh. Vsaka izkušnja je drugačna, prav tako pogled nanjo. Resnica pa ostaja enaka; brez

dialoga je vsako dejanje samovšečno in nesmiselno. Z dialogom, ki vključuje vse navzoče, postajajo poti odprte in težave rešljive, ne glede na to, na katerem koncu sveta se nahaja človek. Z modrostjo je moč rešiti marsikaj. Tudi ko postaneš begunec, daleč od domačega okolja, je moč najti rešitev, če so tvoja pričakovanja v mejah sprejemljivega. Za to pa so potrebni pogum, odprtost dialogu in sprejemanje vseh vključenih. Preprosto rečeno: »Z dialogom rešuj svoje težave najprej doma in za to uporabi vso modrost, kar je premoreš. Če ne veš, kako, za nasvet povprašaj najprimernejšo osebo, Boga. Prisluhni tišini, v njej je velikokrat slišati pravi odgovor.« Slišali smo vtise, izkušnje, predvsem pa to, kaj pomeni biti tujec. Tujec doma in tujec v tujini. Ideologija in stvar-

nost današnjega časa. Dve roki, ki se iščeta, a se zaradi različne miselnosti ne moreta najti. In kaj manjka? Resnica in dialog. Kjer ni tega, se težave povečujejo in selijo na širše področje, med ljudi. V tem položaju pa se izkaže, kako pomembne so vrednote in pripadnost veri, domovini, družini, bratstvu.

Po resni temi, še kako pomembni za današnji čas, je sledil del za naše duše,

sveta maša, obogatena z Božjo milostjo. Poklon Bogu in opomin nam.

Da pa ne bi omagali pri našem poslanstvu tega dne, smo napolnili svoje želodčke z okusnim kosilom.

Za nadaljevanje je poskrbela Frančiškova mladina s skrbno pripravljenim programom. S kvizom so preverili, kako dobro Frančiškovi bratje in sestre poznamo svojo domovino Slovenijo. ‚Mladi golobčki‘ so z igranjem in petjem znanih slovenskih pesmi poskrbeli, da ne bi bilo preveč monotono. (Če še ne veste zanje, naj bežno omenim, da so to mladi iz Slovenske Bistrice in od Sv. Jožefa v Mariboru).

Ker je vsega enkrat konec, smo prešli na predzadnji del tabora: litanije ob bratu Ognju, blagoslov nad posamezniki in že smo se bližali koncu. Pred župniščem sta nas pričakala sočna lubenica in sladko pecivo.

PRIŠLA sem, da te srečam, dragi brat, draga sestra, da ti s tem povem in pokažem, da mi je mar zate in za bratstvo svetega Frančiška.

VIDELA sem te, se obogatila ob tebi in ob tem našla delček sebe.

ZAČUTILA sem toplino Božje bližine. Rada jo čutim in vem, da je tudi tebi dragocena. Sedaj odhajam na svoj dom, med ljudi. Tako različne.

PONESLA bom mednje, ki jih v svojem vsakodnevem življenju srečujem v naši prelepi domovini, dialog resnice. Ljubezen ne seje sovraštva, ne neti prepira, ne zavida

bližnjemu, ne trosi semen zla. Ljubezen je dialog, ki ga je lahko razumeti, lahko sprejeti, lahko razdajati in verjeti, da ga je vedno dovolj. Vzemimo si čas za dialog Ljubezni, čas zate, zame, za vse, ki bivamo na tem planetu. Kako čudovito je lahko življenje, če naš dialog zajamemo iz izvira Božje ljubezni. Mar ni to tudi dialog svetega Frančiška in svete Klare? Letošnji tabor gre med spomine, te lepe spomine podelimo drug z drugim, in če nam bo dano, se po Božji milosti srečamo na Frančiškovem taboru naslednje leto. Do takrat pa – dober dialog in modro odločanje.

Mir in dobro!

Zaobljuba ali obljuba evangeljskega življenja bratov in sester OFS

p. Martin Gašparič

Z vstopom v tretji red sv. Frančiška smo obljubili, da bomo v vsakdanjem življenju živeli evangelij našega Gospoda Jezusa Kristusa po zgledu sv. Frančiška (Vodilo 4). Naša bratstva so prednostna območja, kjer razvijamo čut za Cerkev, za duhovne poklice in apostolsko življenje z namenom, da postanemo znamenja vidne Cerkve, ki je občestvo ljubezni (Vodilo 22).

Svojo uverturo v evangeljski način življenja je sv. Frančišek sklenil, ko je leta 1209 s prvimi brati stopil pred papeža Inocenca III. in mu izročil svoje obljube. Pot do Rima in papeža ni bila le razdalja v geografskem smislu. Ta je bila kot zadnja etapa, verjetno med lažjimi. Pred tem so se odvijale etape notranje poti: srečanje z gobavcem, nesoglasje v domači družini, posmeh Asižanov, občutek zavrženosti. Pot od papeža nazaj v rodni Assisi je

bila za Frančiška pot v novo življenje ... Bodoči svetnik je sledil notranjemu nagibu, ki pa mu ni prizanašal s tegobami. Ob vprašanju »Gospod, kaj hočeš, da storim?« je Frančišek tlakoval povsem lastno pot. Nema lokrat je tvegala; a za Gospoda je bilo vredno, nikoli pretežko. Ker je iskreno iskal, ga je ta pot kljub vsemu osrečevala.

Za brate in sestre OFS je uvertura evangeljskega življenja postulat in noviciat (čas razločevanja in odločanja), ob koncu katerega izročijo obljube: pred Bogom in Cerkvijo se brat, sestra obvežeta, da bosta v polnosti živela svoj krst in z zaobljubo se najtrdnjeje usidrata v Cerkev. Ob zgledu asiškega ubožca mora vsak brat in vsaka sestra, ki želi slediti Kristusu, prehoditi lastno pot ter se na njej preobraziti do te mere, da more svobodno izročiti svoje zaobljube.

Kaj je zaobljuba

»Zaobljuba je slovesno cerkveno dejanje, s katerim kandidat v zavesti, da ga je poklical Kristus, obnovi krstne obljube in javno potrdi lastno odločitev za življenje po evangeliju v svetu po zgledu sv. Frančiška in Vodilu OFS« (GK 42).

To dejanje je svobodno in ima za cilj doseči popolno ljubezen. Zaobljuba je po svoji naravi večna. Tudi če je nekdo prisiljen (okolščine), da se za nekaj časa oddalji od bratstva in živi v kraju, kjer ni nobenega bratstva, ostaja član OFS in živi sam to, kar je obljubil, izpovedal, javno izrekel pred duhovnikom in pred Bogom – da se bo namerč trudil živeti po evangeliju. Vodilo želi vsakega člana OFS približati Kristusu in človeku po evangeliju, da bi tako nenehno čutil pomembnost duhovnih in človeških vrednot z izpolnjevanjem evangeljskih svetov.

Formula zaobljube

Jaz, N. N., obnavljam krstne obljube in se posvečam služnji Božjemu kraljestvu, ker mi je Gospod dal to milost. Zato obljubljam, da bom v svetnem stanu ves čas svoje-ga življenja živel evangelij Jezusa Kristusa v Frančiškove-m svetnem redu in izpolnjeval njegovo Vodilo.

Milost Svetega Duha, priprošnja Blažene Device Marije in sv. Frančiška ter bratsko občestvo naj mi vedno pomagajo, da bom dosegel popolnost krščanske ljubezni.

Narava zaobljube

»Sveti Duh je vir poklica Frančiškovih bratov in sester v svetu« (GK 11), ker »jih spodbuja Duh, da bi v svojem svetnem stanu dosegli polnost ljubezni« (Vodilo 2). Čeprav se nam zdi, da smo mi naredili zaobljubo, je to dejanje čudovito delo našega Gospoda. Še preden smo se sami odločili, da mu bomo služili, nas je On izbral, da bomo sledili Jezusu Kristusu po zgledu svetega Frančiška v Frančiškovem svetnem redu.

Pater Felice Cangelosi (OFM Cap) razloži: »Zaobljuba se zgodi z Božjim posegom. Danes Kristus živi in deluje po Cerkvi. Zaobljuba je torej istočasno delo Kristusa in Cerkve. /.../ Po svoji naravi je to dejanje javno in cerkveno. Vendar pa to ni samo dejanje, je tudi dogodek, ali še bolje, je kairós (καίρός) – čas sprememb in kakovostnih dejanj, ki odrešujejo. Skratka – blažen trenutek! Podobno kot cerkveni zakramenti je zaobljuba javno in cerkveno dejanje. Frančiškov svetni red ni neka »tajna služba«, ampak javno mednarodno versko združenje. Zaobljuba je vstop v veliko frančiškovo bratstvo, je začetek skupne duhovne pustolovščine.

Za Cerkev je obred zaobljube poseben liturgični zbor, sestavljen iz vernikov ter bratov in sester krajevnega bratstva FSR. Krajevno bratstvo zlasti z obredom zaobljube vidno pokaže svojo prisotnost in dejavnost v Cerkvi. Krajevno bratstvo, v katerega se vključi kandidat, je »osnovna celica celotnega reda in znamenje vidne Cerkve, ki je občestvo ljubezni« (Vodilo 22). Sveti Duh popelje in

umesti vsakega novozaobljubljenega člana naravnost v konkretno skupnost, to je krajevno bratstvo FSR. Nismo torej sami na svoji poti. Smo člani velike družine, občje Franciškov družine, in znotraj te člani OFS. Naš poklic pa je zelo oseben in edinstven. Bodimo hvaležni!»

Zaobljuba V OFS – dar in obveznost

(p. Felice Cangelosi)

V preteklih stoletjih Franciškov svetni red ni samo ohranjal izraza »obljuba« (promissio) iz prvotne zakonodaje, ampak je postopno raje začel uvajati uporabo izraza »zaobljuba« (professione), da bi s tem poudaril dolžnost živeti po evangeliju skladno s potrjenim Vodilom. Iz tega lahko sklepamo, da je v zavesti Franciškovega svetnega reda stalno prisotno močno prepričanje začetnih časov reda, namreč da obljuba spokornosti bratov in sester pomeni pravo in resnično zaobljubo (poklic). Ista jasna zavest je izražena, ne samo nespremenjena, ampak še močnejše in jasneje poudarjena v Vodilu Pavla VI. in temu sledečih Konstitucijah, ki jih je potrdila Kongregacija za posvečeno življenje, ter Obredniku, potrjenem s strani Kongregacije za zakramente in sveto bogoslužje.

Zaobljuba spokornih bratov in sester pomeni: a) zavezujočo obljubo pred Bogom; b) trud za izpolnjevanje načina življenja po Vodilu; c) popolno vključitev v red. Prav isti elementi tvorijo tudi zaobljubo posvečenih oseb, kar nas

pripelje do zaključka, da sta način življenja (propositum vitae) in zaobljuba spokornih bratov in sester v svetu ekvivalentna (enakovredna) zaobljubi posvečenih oseb.

Obnavljanje zaobljub (p. Robert Bahčič)

Franciškovi redovi 16. aprila obnavljajo zaobljubo, v spomin na dan, ko je Francišek s prvimi brati leta 1209 izročil svoje zaobljube papežu Inocencu III. Namen obnove je, da se spomnimo začetkov Vodila reda, Franciškov predanosti in njegovih bratov, njihovih obljud, da bodo sledili evangeliju in da bodo podložni sveti rimski Cerkvi. O tem datumu, da so bratje 16. aprila obnavljali svoje zaobljube, na poseben način priča bula papeža Klemna XII., izdana 30. marca 1735. Tudi franciški martirologij (Martirologio francescano) iz leta 1939 na strani 143 govori, da mora vsak brat in vsaka sestra celotne Franciškov karizme 16. aprila obnoviti svoje zaobljube. 16. aprila 1959, ob 750-letnici reda manjših bratov, so se v baziliki sv. Janeza Krstnika v Lateranu zbrali vsi generalni ministri in pred papežem Janezom XXIII. obnovili svoje obljuje v imenu vseh bratov. Ob tej priložnosti je papež Janez XXIII. jasno izpovedal: »Ego sum Joseph frater vester« (Jaz sem Jožef, vaš brat). S temi besedami se je spomnil svojih tretjeredniških obljud, ki jih je izrekel 1. marca 1895 v semenišču v Bergamu, ko mu je bilo 14 let.

DUH ASSISIJA in PODAJ MI ROKO

Edinost v različnosti

Brezje, 26. 10. 2019

- 9.30 molitev**
- 10.00 sveta maša**
somaševanje vodi nadškof Stanislav Zore OFM
- 11.30 pričevanja o edinosti**
sestra Metka Kos FMM
duhovnik Blaž Jezeršek
zakanca Lojze in Tantely Gabršček
- 12.30 kosilo**
- 14.00 dramska uprizoritev**
Mož miru

Pripraviła Komisija za duhovnost pri Franciškovski konferenci.

Blagoslov novega relikviarija

p. Danilo Holc

V sredo, 14. avgusta 2019, na praznik sv. Maksimilijana M. Kolbeja, je v cerkvi sv. Petra v Ljubljani pri slovesni sv. maši ob 18.30 minoritski provincialni minister p. Igor Salmič blagoslovil novi relikviarij z relikvijo sv. Maksimilijana Kolbeja. Gvardijan samostana v Niepokalanowu (Poljska), p. Stanislav Pietka, je relikvije podaril samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja v Ljubljani že 2. avgusta 2011, ko je bil le-ta ustanovljen. Relikviarij je zasnoval arhitekt Matija Marinko novembra 2018, izdelalo pa ga je pasarstvo Pirnat junija 2019.

Relikviarij sv. Maksimilijana M. Kolbeja

Relikviarij sv. Maksimilijana M. Kolbeja ne želi biti običajna kustodija relikvije, saj arhitekturna zasnova – kot dodana vrednost – nosi v sebi bogato simboliko oz. zgodbo svetnikovega duhovnega življenja. Osnova sta dva venca, bel in rdeč, ki v središču presečišča hranita relikvijo I. razreda, las p. Maksimilijana, svetnikov ostanek iz časa bivanja v Niepokalanowu, preden je bilo telo sežgano v krematoriju koncentracijskega taborišča Auschwitz. Marija je ob prikazovanju takrat še malemu Rajmundu ponudila dva venca in ga vprašala, katerega si želi. Njegov odgovor je bil: »Oba!« Čeprav se še ni v polnosti zavedal vsebine odgovora, je s tem sprejel odpoved lastni volji in odprtost za Božje delovanje. Tako je sprejel pot življenja v čistosti srca (beli venec) in življenja v darovanju (rdeči venec). V redovništvu, za katerega se je kasneje odločil, je to pomenilo življenje po zaobljubi čistosti in žrtvovanje življenja za drugega oz. mučenje v Auschwitzu.

Ti dve dimenziji življenja v luči belega in rdečega venca potrjujeta tudi dva v posebnih nišah (presečiščih vencev) vstavljena elementa iz dveh ključnih krajev svetnikovega življenja. Prvi element je kamen, vzeta z ohranjene kamnite poti pred samostansko stavbo v Niepokalanowu, mestu Brezmadežne, ki ga je svetnik ustanovil in kjer je preživel večino svojega življenja ter apostolata. Po tej poti je svetnik še zadnjič stopal, preden ga je gestapo odpeljal v koncentracijsko taborišče. Drugi element pa predstavlja delček ometa iz okna v celici smrti v bloku št. 11 v Auschwitzu, v kateri je skupaj z drugimi soobsojenci brez hrane in pijače 14. avgusta 1941, na predvečer Marijinega vnebovzeta, izdihnil, potem ko je daroval svoje življenje namesto družinskega očeta.

Kroni – venca – sta okrašeni s štiridesetimi okrasnimi polkroglicami. Te predstavljajo kamenčke v mozaiku življenja ali stopnje zorenja do popolnosti, saj število štirideset v svetopisemski simboliki izraža popolnost ali v našem primeru svetost. To je tudi temeljni pojem v spisih in duhovnosti sv. Maksimilijana. Konkretno sta se svetost ali popolnost pri njem razodeli ter dosegli vrhunec v njegovi

darovanjski ljubezni, saj je sledila Jezusovemu povabilu: »Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da dá življenje za svoje prijatelje« (Jn 15,13).

P. Maksimilijan je sam opredelil tri glavne stopnje človeškega življenja do svetosti: priprava na delo, delo in žrtev, ki jo ljubezen zahteva. Vzporedno je tudi dejal: »Ljubezen se hrani z žrtvijo in žrtev jo ohranja.« Zaradi tega je kot središčna misel v presečišču relikviarija zapisana njegova misel: »Samo ljubezen ustvarja!« Božja ljubezen iz človeka ustvari svetnika. To ljubezen naj človek izžareva, da bo soustvarjalec pri izpolnjevanju Božjega načrta.

Relikviarij je fizično težak. Zaupano poslanstvo ni romantična avantura, temveč se razodeva v odgovorni in zahtevni ljubezni, ki doseže svojo najvišjo stopnjo v tem, da je sposobna trpeti ali se žrtvovati za drugega. To je storil Jezus Kristus na križu za nas, zato podstavek v obliki križa predstavlja temelj oz. kraj razodetja neskončne Božje ljubezni, iz katerega izvira vsako človeško darovanje.

Relikviarija ni mogoče prijete za držalo spodaj, kot storimo običajno z drugimi, ker ga preprosto nima. Primemo ga lahko, kot bi prejeli venca. Tako ju je Brezmadežna ponudila Maksimilijanu. Sv. Maksimilijan nam danes s svojim zgledom kot dediščino izroča ta dva venca, da bi tudi mi sprejeli poslanstvo, ki nam ga po Brezmadežni predaja Gospod za zorenje v svetosti.

Misel v presečišču relikviarija – Samo ljubezen ustvarja – namiguje tudi na to, da je papež Janez Pavel II. p. Maksimilijana M. Kolbeja 10. oktobra 1982 razglasil za svetnika in »mučenca ljubezni«.

Odmevi iz Assisija

p. Janez Šamperl

Tokratno rubriko Odmevi iz Assisija bi lahko preimenoval v Odmevi iz Bologne, saj sem skoraj ves mesec julij preživel v bolnišnici v Bologni, kjer so se ‚dohtarji‘ trudili okrog mojega desnega kolena. Operacija je bila kar huda in zahtevna, pa bolnišnica v tuji deželi – med tujimi ljudmi z drugimi navadami ... vse to je bila zame posebna izkušnja. Vendar pa sem potem, ko so bolečine nekoliko popustile, uvidel veliko lepih in spodbudnih reči.

Najprej sem opazil, da je v sobi na steni visela majhna kopija križa iz spodnje bazilike v Assisiju. Torej sem doma! Med bivanjem v bolnišnici sem v resnici (ne samo teoretično) spoznal, da je naš minoritski red res svetovno bratstvo. Kamorkoli pride manjši brat minorit – če so v tistem mestu bratje minoriti, je tam doma. Bratje iz bolonjskega samostana sv. Frančiška so me namreč vsak dan obiskovali. Skoraj nisem mogel verjeti. Enkrat sem enemu od bratov, ki je prišel na obisk, v šali dejal, kakor so rekli naša mama, ko smo jih obiskovali v bolnišnici: »Kaj hodite sem – kaj res nimate doma nobenega dela?« Sobrat se je samo nasmehnil; vedel je, da bom še kako rabil njihovo pomoč, saj v italijanskih bolnišnicah ni kot pri nas – sami (sorodniki) morajo poskrbeti za spalno

srajco, za čisto perilo, za prevleko, za brisače. Voda iz pipe je bila bela kot mleko – vsak si jo mora sam priskrbeti iz bližnjega avtomata, kar pa je po eni nogi in z berglami pravi podvig. Izreden vtis je name naredilo medicinsko osebje, posebej sestre! Videl sem, da svoje delo opravljajo izjemno predano, z ljubeznijo do svojega poklica in do pacientov. Tako sem kar hitro okreval, in ko so ‚ta hude‘ bolečine popustile, so seveda »prišli k meni na obisk še angeli ...« Prvi, ki sem ga napisal v bolniški postelji, je tale: Angeli v belem.

*Ko človeka hudo boli,
ko se znajde v bolnišnici,
se angel za nekaj časa oddalji,
kakor da tudi njega boli ...
(Bolnik na sosednji postelji,
ki po operaciji zelo trpi,
pa mi otožen govori,
da angelov, o katerih sem mu govoril,
sploh ni.)
Ko pa bolečina nekoliko popusti,
najprej bolniku angeli padejo v oči.*

*Vsi so v belo oblečeni,
od jutra do večera hitijo,
tolažijo, se nasmejijo,
prevažajo, hranijo
in zdravila delijo –
tudi terapije, ki včasih bolijo ...
Tako se vsak dan in vedno znova,
podnevi in ponoči,
isti obrazi okrog nas vrtijo.
Od kod jemljejo moči?
In kdaj sploh ti ljudje spijo?
Pa saj to so angeli!
Manjkajo jim samo krila ...*

No, sedaj sem zopet v Assisiju in se počasi vključujem v vsakdanje življenje in delo. Seveda me še vedno

spremlja ena bergla in v gornjo baziliko zaradi stopnic še ne morem, zato tistim malim skupinam, družinam, kolesarjem, ki prihajajo iz Slovenije, pač razlagam samo spodaj na trgu. Danes sta s kolesi prispela dva romarja, ki ne potrebujeta razlage, pač pa streho nad glavo: p. Andrej in gospod župnik Franci Alič (na sliki).

Tako se romarska sezona počasi bliža svojemu vrhuncu. Tudi priprave na papežev obisk drugo leto potekajo zelo intenzivno. Z gospodom Ubaldom bova konec meseca začela v Assisiju s kratkometražnim filmom Francesco vivo. Tudi 'slovenski asiški oljkarji' se počasi zbirajo. O vsem tem in o drugih dogodkih boste še veliko brali, (če Bog da) pa tudi videli kratkometražni film, ki bo imel tudi slovensko verzijo. »Francišek živi – Francišek je živ« je sporočilo filma – po tebi in meni, ki hodiva v smeri, ki jo je on začrtal, in pričujeva za evangelij.

ASIŠKO SONCE

Andrej Pikl

... je ostalo za menoj ...
senca pred menoj
je postajala vse večja
in večja, dokler me ni požrla.

Ogrnila me je v grenak plašč
vsakdanjih skrbi.
Tema je postajala vse bolj gosta,
kakor da tavam po temnem rovu.

Oziral sem se nazaj,
a nisem videl ničesar
razen teme, trde teme ...
Boleče roke in utrujene noge,
moje mlahavo telo pa je drselo
v brezdanje brezno.

Rešitev, ki je nisem videl,
je bila ves čas ob meni,
v meni in z menoj ...

Ko sem jo v obupu in žalosti,
da sem izgubil asiško sonce,
ugledal kot majhno iskro,
ki hrepeni, da bi postala ogenj,
sem menil, da je prepozno.

Vendar mi je Gospod, ki zapira vrata
in odpira okna, pokazal,
kako se iskri pomaga izpolniti željo ...

Vera, Upanje, Ljubezen in malo potrpljenja,
ščepec ponižnosti ...
in ko iskra vzplamti
in v srcu postane svetlo,
ko molitev izzveni, nobena tema ni več tema.

Tema postane jutro,
nov dan, nov začetek
in nad menoj prijetno greje
asiško sonce in mi kliče:
Mir in vse dobro!

Naš družinski Assisi drugič

Milanka in Gorazd Sobočan

Na povabilo prijateljev smo pred tremi leti z brati minoriti prvič poromali v Assisi. Dotaknil se nas je, vseh pet, od najstarejšega do najmlajše, ki je takrat štela pet let. Dotaknil se nas je Assisi, dotaknila sv. Frančišek in sv. Klara, dotaknili patri minoriti in številni soromarji. Tako zelo, da smo že tam sklenili, da se v Assisi vrnemo.

Že takrat smo si za novo romanje izbrali konec šolskega leta 2018/2019, saj je bilo na svoj način leto za nas prelomno. Najstarejša hčerka je prejela zakrament svete birme, zaključila svojo osnovnošolsko pot in si izbrala srednjo šolo. Odhaja v dijaški dom, zato smo naše letošnje romanje želeli posvetiti izročanju njene nove poti.

Veselili smo se romanja, se nanj duhovno pripravljali in ga nestrpno pričakovali. A priprave je v zadnjem tednu močno zaznamovala sinova virusna pljučnica in v nas vsejala dvom, ali naj se na pot sploh podamo. Naš 11-letni Simon je iskreno in izredno odločno vztrajal, da se tisti, ki smo zdravi, zaradi njegove bolezni pod nobenim pogojem ne smemo odpovedati romanju. Kljub težkemu slovesu in solzam, ki so nas spremljale, sva zadnji večer Simona odpeljala k starim staršem, ostali štirje družinski člani pa smo se naslednji dan zgodaj zjutraj odpravili proti Italiji.

Prvi postanek v Padovi in duh Antona Padovanskega sta nas uvedla v šestdnevne, izredno bogate duhovne vaje. Romarji smo se že med postanki na poti začeli spoznavati. Obhajali smo prvo skupno sveto mašo in začutili, da smo ena duhovna družina. Zahvaljujoč lističem s podobami, ki nam jih je razdelil p. Damjan, smo se začeli ozirati naokoli, da bi ugotovili, kdo nam je namenjen kot par. Med večurno vožnjo smo nato po parih dobili v roke mikrofona, se predstavili in povedali, s kakšnim namenom romamo v Assisi. Nekateri prvič, drugi desetič ali še več.

Pozno popoldne smo ugleдали veličastno mesto, že stoletja cilj številnih romarjev, tokrat za nekaj dni tudi naš drugi dom. V kampu nad mestom je bilo že vse nared. Šotori in kuhinja, vse brezhibno pripravljeno za sprejem polnega avtobusa slovenskih romarjev. Zahvaljujoč patru Andreju, bratu Klemnu, gospe Metki ter zakoncema Bezjak, smo samo odprli zadrge šotorov in vanje zložili svojo prtljago. Že na avtobusu smo dobili svojo številko šotora in določene sostanovalce. Izvedeli smo tudi, kdo bodo v naslednjih dneh naši najožji sodelavci pri pripravi obrokov, predvsem pa pri oblikovanju jutranje in večerne molitve ter bogoslužja. Okusna topla večerja je vsem teknila, prav tako tudi vsi obroki v naslednjih dneh, za katere so v veliki meri poskrbeli vrli ga. Metka, ga. Sonja in g. Bojan. Hvala vam za okusne kuharske mojstrovine! Prvi večerni krog z razmišljanji in molitvami nas je umiril in ponesel stoletja nazaj, v čase, ko je po umbrijskih krajih hodil in evangelij oznanjal sv. Frančišek.

Naslednji dnevi so bili polni milosti in Božje bližine. Zahvaljujoč p. Igorju, p. Damjanu, p. Francu in p. Andreju, smo rasli tako v razumevanju kot v čutenju. Postopno so nam odstirali življenjsko zgodbo sv. Frančiška ter njegovo preobrazbo od želje po viteštvu, preko spraševanj in dvomov do trdne odločenosti hoditi za Gospodom v vsej ponižnosti in predanosti. Globoko hvaležna se patrom zahvaljujemo za nagovarjajoča razmišljanja, kateheze, pripravljene posebej za mlajše in posebej za odrasle romarje, razlage, molitve, globoko doživete svete maše, pa

seveda za dobro voljo, smisel za humor in sproščenost. Na prav vsaki točki naših postankov so imeli pripravljene izbrane besede, v katerih so se spretno dopolnjevali, romarji pa smo jih željno srkali in predelovali vsak na svoj način. Vse to nas je iz ure v uro duhovno bolj in bolj povezovalo med seboj in nas vodilo v Božjo bližino. V vsaki od cerkva smo z odprtimi srci v osebni molitvi izročali svoje zahvale in prošnje. V katedrali sv. Rufina smo s prižganimi svečkami obnovili krstne obljube, v cerkvi sv. Damijana podoživljali spraševanja sv. Frančiška: »Gospod, kaj želiš, da storim?« Sredi mogočne Marije Angelske smo občudovali majhno Porcijunkulo ter si skušali predstavljati, kako je Frančišek skupaj z brati pomagal gobavcem in ubogim.

Prav posebno duhovno preobrazbo smo lahko doživljali v torek dopoldne, ko smo se podali na peš romanje v samotiče Carceri. Na poti smo zbrano molili križev pot ter na vsaki postaji prisluhnili globokim razmišljanjem, ki jih pišejo življenjske izkušnje odraslih romarjev, otroci in mladi pa so živo uprizorili posamezne postaje Jezusovega trpljenja. Milostna je bila na poti priložnost za

sveto spoved in pogovor s katerim od patrov, globoko doživeta pa sveta maša v naravi, na vrhu hriba Carceri, kjer smo si ogledali tudi samostan in ozko kamnito posteljo sv. Frančiška. V veličastnem objemu gozdov, v votlinah, kamor se je sv. Frančišek umaknil od vsakdanjega vrveža, smo razumeli, zakaj ga je tako zelo vleklo v samoto, v pogovor z Očetom. Ob spuščanju s hriba je v nas odzvanjala sklepna pesem: »Pojdi v popolnem miru, saj imaš zagotovilo, da Gospod povsod te spremljal bo.«

Podobno močno duhovno doživetje je bila zbrana večerna molitev ob grobu sv. Frančiška. Taizejski spevi in brani spisi svetnika ter tihota so v nas budili hvaležnost. Čas je minil, kot bi trenil, in odhajali smo drugačni. Mirni, nagovorjeni, vsak na svoj način povezan s sv. Frančiškom in Stvarnikom.

Še mnogo je bilo milostnih trenutkov in ur na našem romanju, ki ostajajo v spominu in srcu. Srečanje s sv. Klaro, zgled njene odločnosti in ponižnosti, molitev pod Damijanovim križem v cerkvi sv. Klare, popolni odpustek, Sveta noč in obhajanje božične skrivnosti v Grecciu ter pisana vrsta slovenskih potic po božični maši, homilije, blagoslovi, spraševanje in iskanje bistva, skupna pesem, mladi glasbeniki s kitarama in ukulelom, druženje in igra otrok ter odpiranje za spoznavanje drugih romarjev. Na začetku tujci, ob koncu ozaljšani s sv. Frančiškom in sv. Klaro ter povezani v Kristusu v skupni molitvi: »Gospod, bodi zahvaljen.« Naše duše so bile izpraznjene vsakodnevnih skrbi, nenehnega hitenja, odvečnih informacij ter napolnjene z mirom, radostjo in zaupanjem.

Zaradi hrepenenja po srečanju z našim Simonom, s katerim smo bili vsak dan sicer po večkrat na zvezi in za katerega smo skrbno pisali romarski dnevnik, smo se zadnji dan sicer veselili vrnitve domov, a za nas je znova jasno: »Assisi, z veseljem se še vrnemo v tvoj objem, če bo le Božja volja takšna.«

Razburljiva noč s sv. Klaro

Jože Kadivec

Na romanju v Assisi smo bili udeleženci razdeljeni v štiri skupine, od katerih je bila vsaka skupina vsak dan zadolžena za različne dejavnosti (kuhinja, liturgija, molitev). Sam sem bil član skupine sv. Frančiška in tisti večer smo bili zadolženi za večerno molitev, naša naloga pa je bila tudi priprava jutranje molitve za naslednji dan.

Pri večerni molitvi smo počasi in premišljeno zmolili molitev O Jezus, blagoslovi me, nato pa smo vsem romarjem predstavili HOP-kulturo. HOP je okrajšava za »Hvala – Oprosti – Prosim«. Za eno stvar v preteklem dnevu smo se zahvalili, se opravičili, če smo storili kaj žalega, in na koncu prosili vsak za svoj namen, večerno molitev pa zaključili s pesmijo.

Ko smo končali z večerno molitvijo, smo se člani naše skupine pogovarjali, da bi v jutranjo molitev vključili kako molitev sv. Klare oz. spis, saj naj bi šli naslednji dan v cerkev sv. Klare in bi bil to lep uvod v dan.

Dobro. »Ali kdo pozna kakšno molitev sv. Klare?« smo se spogledali. Od članov skupine nihče. Vprašali smo p. Damjana, ali jo pozna; v pomoč nam je dal knjigo »Vodilo za življenje«, v kateri so na koncu spisi sv. Klare. Nekaj bo zagotovo v njej.

Ko sva z Juretom listala po knjigi, kaj bi lahko uporabili, je prišla mimo njegova žena, ki očitno ne pozna samo HOP-kulture, saj ga je vprašala: »Kaj pa POP-kultura?«

(»Pozdrav – Objem – Poljub«, obvezen obred za vse zakonce, ko se srečajo po končani službi.)

Jure mi je izročil knjigo, rekoč: »Pripravi ti, jaz imam še delo.« Vzel sem knjigo in si mislil, da bom že našel kaj navdihujočega. Čas pa sem tudi imel, saj sem bil na romanju samo s svojo birmanko.

V šotoru sem odprl knjigo in začel brati pismo Neži Praški: »Klara, nevredna dekla Jezusa Kristusa in nekoristna služabnica gospá, ki so zaprte v samostanu sv. Damijana, povsod njena podložnica in dekla ...« To ne bo v redu za ženske. Smo v času, ko želimo, da so ženske enakopravne, moški pa si bomo lahko mislili, da so ženske ničvredne.

Prebral sem prve vrstice poglavja Blagoslov. Ta se začne z Aronovim blagoslovom, ki pa ni prav njen. Prebral sem

še nekaj vrstic: »Jaz, Klara, Kristusova dekla, sadika sv. Frančiška, prosim, čeprav nevredna ...« Spet nevredna – to ni v redu. Iskal sem nekaj, kar bo navdihnilo.

Sklenil sem, da bo bolje vse skupaj dobro prespati in jutranjo molitev dokončati zjutraj zarana. Pred spanjem sem se v molitvi obrnil na sv. Klaro: »Draga Klara, ne razumem te. Bila si tako čedno dekle, pa si se tako ponižala. Vse, kar preberem iz tvojih spisov, je ena ponižnost. Prosim, razjasni mi svoj pogled in mi pomagaj pripraviti jutranjo molitev.« nato sem zaspal.

Sredi noči pa je postalo razburljivo. V žepku šotorja je zacingljajal telefon, da sem prejel novo sporočilo. Kaj bi lahko bilo? Mi žena sporoča, da me ima rada? Služba? Sv. Klara? Prebral sem sporočilo: »Odliv z računa 580 €.« Vročina je narasla do skrajnosti. Kako? Toliko? Ali sem izgubil denarnico in jo je kdo našel in mi zdaj prazni račun? Pobrskal sem po žepu in jo našel. Uf, v redu. Je prišlo do spletne prevare? Ob 1:30 ponoči sem šel iz šotorja, s svojo hojo zbudil pol kampa in poklical ženo, ki me je najprej vprašala, ali vem, koliko je ura. Vprašal sem jo, ali je ona kaj nakazovala denar. Odgovorila je, da ne in da bo preverila v spletni banki ter me poklicala nazaj. Tista minuta se mi je zdelo neskončno dolga. Končno je poklicala nazaj in mi povedala, da je šlo za porabo na kreditni kartici. Olajšanje. Ni prišlo do kraje. Potolažen sem šel nazaj v šotor in se ulegel. Nisem mogel zaspati; začel sem premišljevat. 580 €. Je to res v redu? Kaj vse smo nabavili? Je vse to res potrebno? Vse to za lastno veselje? Spomnil sem se svoje prošnje sv. Klari in sprevidel, da mi je svetnica že spregovorila. Odpovedala se je materialnemu bogastvu, ker ni našla smisla v bogastvu, ki so ga imeli doma in ki naj bi ga dobila z bogatim možem. Vsemu. Premišljevat sem začel o sebi. Kje je moj duh uboštva? Je res treba toliko zapravljati? Moral bi biti bolj preprost. Ampak, eno je biti v družbi preprostih bratov minoritov, ki živijo preprosto, drugo pa biti preprost tudi sam. V resnici sem jaz preprost in ubog, kakor ustrezno meni. To je kar malo hinavsko in izkoriščevalsko.

Manjši bratje se kljub takim, kot sem jaz, ves čas trudijo preprostost razširiti tudi na vse ljudi.

Hvala sv. Klari, da mi je to noč pokazala srčiko pomena preprostosti in mi nastavila ogledalo. Hvala bratom minoritom za njihov trud, da so nam med romanjem v Assisi pokazali pot sv. Frančiška, ki je ljubil Boga, On pa njega nazaj in mu omogočil biti tako bogat kot tudi preprost.

Vrnili smo se k izviru miru in modrosti

Jolanda Odar

Ponovno v Assisi. Vrnili smo se k izviru miru in modrosti. Jaz sem, tvoja ljubljena hči. In ostali že zapriseženi romarji: Stanko, Zlatka, Ivo, Boris, Cvetka, Dejan. Pa še dva novinca. Jože in Boris. Pri Mariji Angelski smo se zbrali in skupaj nadaljevali pot v mesto, veseli snidenja in srečnega potovanja. Za nagrado pa še pogled iz našega domovanja na baziliko sv. Frančiška, obsijano z zahajajočim soncem.

Dnevi so se tradicionalno začeli z zajtrkom iz domačih dobrot. Nekega jutra sta nas obiskala še, angela polente, da smo si jo naložili in zabelili v veselje novemu dnevju. Pa da ne pozabim tudi na ostale vsakdanje angele, ki so nam začinili ali posladkali življenje. Po zajtrku in maši v bližnji cerkvi smo se odpravili v oljčnik Sacra Conventa. Oljke so se razraslo bohotele v pričakovanju sončnih žarkov in rezi. Šef Mauro nas je že čakal, v pomoč pa sta bila še dva delavca, ki sta obrezovala oljke. Tako smo s skupnimi močmi, v mislih, besedah in dejanjih, obrezali vse oljke, kar okoli 1500 jih je.

Vreme nam je bilo naklonjeno, le pihalo je precej. A vendar je bil oljčnik pravo zavetje, tako in drugače. Pridno smo delali in se skupaj vsak dan veselili vsega truda. No, lahko pa z malce ponosa dodam, da smo obrezali tudi oljke v vrtu naše romarske hiše in oljko pred baziliko sv.

Frančiška, ki jo je zasadil papež Janez Pavel II. Za to je moral p. Janez dobiti posebno dovoljenje.

Pa nismo le delali. P. Janez je držal obljubo, tako da smo se skupaj marsikam odpravili. V bližnjo vasico Palazzo na ogled starega mestnega jedra in na najboljši sladoled. Nato na obisk k sestram v Rocca Sant' Angelo. Zelo smo jih razveselili, razkazale so nam cerkvico sv. Marije in samostan s kapelico. Priporočajo se tudi za vse romarje, ki si želijo miru in odmika, saj nudijo nastanitev v zameno za pomoč in prostovoljni dar. Zame najlepše pa so bile ikone, ki jih je izdelala ena od sester in krasijo vse prostore.

Zapeljali smo se v Carceri, se naužili miru v okolju, ki ga je sv. Frančišek oboževal, si ogledali mesto Canarro, obiskali cerkev sv. stigem in kraj ustanovitve Frančiškovega svetnega reda. Pot v Rivortorto nas je peljala mimo največjega znamenja tau in znamenitega kamna, kjer je Frančišek pridigal pticam. Tudi mi smo bili zbrani okoli njega in p. Janeza kot ptički.

Naslednjič smo se sprehodili po Assisiju do Frančiškove rojstne hiše, Malega Frančiška, cerkve sv. Klare in nadaljevali do sv. Damijana, po poti pa občudovali zares stare oljke in izredno arhitekturo kraja. S p. Janezom smo si ogledali tudi baziliko sv. Frančiška in najstarejše, skoraj skrite prostore in kapele.

Medse smo povabili tudi goste iz samostana in jih pogostili. Obiskali so nas p. Pio s Filipinov, p. Zlatko s Hrvaške in ekonom brat Jorge iz Argentine ter nam popestrili večer s prepevanjem svojih domačih pesmi. Spet drugič sta se nam pridružila patra iz Zambije, ki sta nam pripovedovala o pokojnem p. Mihi Drevenšku. Sobrat iz Venezuele je spregovoril o življenju in težkih okoliščinah v svoji domovini. Zanj smo pripravili manjše presenečenje in mu podarili zbrane prostovoljne prispevke za njegove domače.

Dnevi so tako hitro minevali ob delu, ogledovanju, druženju in sprejemanju vsega. Nedeljo smo, na poti domov, zaokrožili z obiskom La Verne.

Pomlad in postni čas v Assisiju prebujata še močnejša občutja in trenutke soočenja s seboj. Iz nedeljske pridige dotik – razmišljati o vseh zaobljubah, ki jih še nisem ali nismo izpolnili. V radosti in z ljubeznijo z vsemi vsakdanjimi angeli v tolažbo in veselje. Rada bi še kdaj obiskala sestre v Rocca Sant' Angelo.

Selfi z baziliko

Tajda

Na letošnjem romanju bratov minoritov v Assisi sem spoznala veliko novih ljudi in dobila mnogo prijateljev. S Trino sva skupaj preživeli največ časa, saj sva ugotovili, da sva si precej podobni. Ker sva obe dobili romanje za birmansko darilo, sva se zelo hitro povezali. Slika je nastala predzadnji dan, ko smo imeli priložnost za sprehod po mestu.

Bazilika svetega Frančiška Asiškega mi je bila tako všeč, da je nisem hotela zapustiti. Zato sva s Trino sklenili, da posnameva "selfi" za spomin in tako je nastal selfi z baziliko Frančiška Asiškega med nama.

Verodostojnost

Eva in Lina Strajnar

Dragi otroci,
veste kaj pomeni biti verodostojen?

Uf, ta beseda je pa kar težka. Pa doooooolga. Ali je to kaj povezano z vero? Ali mogoče z dostojnostjo?

Beseda, ki morda na prvi videz zveni zelo težka, ima v resnici preprost pomen. Ne pomeni nič drugega kot to, da si **vreden zaupanja**. Verodostojna oseba je tista, ki ji lahko verjamemo in zaupamo.

Torej je zelo pomembno, da je človek verodostojen. Le tako ima lahko dobre odnose ter prave prijatelje. Misliš, da verodostojnosti ne potrebujemo? Pa pogledjmo. Pomisli, kaj bi storil, če bi tvoj prijatelj ves čas lagal? Verjetno bi ti bila njegova družba kmalu zoprna in ne bi hotel biti ob njem.

Sveti Frančišek je bil v verodostojnosti resnično dober. Samo poglej, koliko ljudi mu je sledilo, ker so vedeli, da mu lahko zaupajo. Koliko prijateljev ima še danes po vsem svetu, ker se je vsak dan znova trudil, da si je pridobil zaupanje.

Kaj pa ti? Si verodostojen? Ti starši in prijatelji lahko zaupajo? Morda tebi ta lastnost še ne gre od rok. Nič hudega, z malo vaje in spodnjih napotkov boš postal podoben Frančišku.

Verodostojen postaneš, ko ...

... ne lažeš. Izogniti se moraš tudi tistim majhnim lažem, ki se zdijo na prvi pogled neškodljive.

Ti juha ni všeč? Nikar ne laži. Povej, da ni po tvojem okusu, pa vendar jo boš pojedel, ker veš, da se je mama potrudila, da jo je skuhala.

... se znaš opravičiti za svoje napake.

Težko je reči oprusti. A pravi junak boš, ko boš ne glede na to, da ti bo težko, to besedo vseeno izrekel.

... ne opravljaš.

Opravljanje in neprimerno govorjenje spodbujata nezaupanje in povzročata žalost. Pri tebi in pri prijateljih. Tega si pa res ne želiš, kajne?

... prosiš Boga, da ti pomaga, da boš verodostojen.

Pomagaj je tudi Frančišku in gotovo bo pomagal tudi tebi.

Z Jakobom k Jakobu

Doroteja Emeršič

Rekla sem si: Zdaj ali nikoli. V družbi prijateljev smo se večkrat pogovarjali o skupnem romanju, vendar sem se odločila, da bom to pot preromala sama. Ne da bi komu povedala, sem na internetu poiskala lèt in tako sem 14. maja letos ob 18. uri zvečer priletela na letališče San Sebastian v kraju Hondarribia, ki je 100 kilometrov oddaljen od izhodišča romanja, Saint Jean Pied de Porta, na francoski strani ob vznožju Pirenejev. V svoji naivnosti sem bila prepričana, da bo z menoj prispela še množica romarjev, ki jo bo pričakala množica taksistov. Kaj pa je teh 100 kilometrov do Saint Jeana! Odpeljali nas bodo do tja in naslednje jutro bomo začeli hoditi. Pa ni bilo tako. Na letališču je bilo sicer veliko taksistov, ki so hitro strpali mondene turiste v svoje avtomobile, zame, edino romarico z nahrbtnikom, se nihče še zmenil ni. Kaj zdaj? Malo izgubljena sem odtavala po ulicah Hondarribie. »Ej, Jakoba, moj in Starejši, kompostelski, zdaj pa pridita na pomoč!« Kmalu sem našla turistični urad in prijazna gospa me je hitro postavila na realna tla. »Pojdite z avtobusom do Iruna, tam poiščite alberg, prespite in jutri z vlakom najprej do Hodnaye in nato preko Bayonna do Saint Jean Pied de Porta. Tja boste prišli jutri okoli dveh popoldne.« To je bil prvi križ čez moje načrte. Ko sem končno našla pravi avtobus, kar ni bilo niti malo enostavno, ker Španci v glavnem ne govorijo drugih jezikov, je bil moj naslednji izziv ugotoviti, kje je Irun in kje alberg. Voznik je sicer zelo hitro zdrdral odgovor na moje vprašanja, seveda v španščini. Še angleško ga ne bi razumela, kaj šele špansko. Malo zbegana sem sedela v avtobusu in razmišljala, kje naj izstopim, ko me je nekdo potrepal po rami in mi v polomljeni angleščini rekel, naj tukaj izstopim in da je točno pred nami moj alberg. To ni bil nihče drug kot tista prijazna gospa iz turističnega urada, ki se je peljala iz službe. Jakoba, hvala vama, če stopita skupaj, so vsi problemi rešeni.

No, na podoben način so se skoraj vsak dan dogajali majhni čudeži. Ne bom opisovala poti iz dneva v dan, ker bi iz tega nastala knjiga, ne reportaža. Prvi dan romanja

Ne vem, kdaj sem prvič slišala za romanje k svetemu Jakobu v Kompostelo. Verjetno je tega že davno. Spominjam se tudi, da sva se s pokojnim možem Jakobom večkrat pogovarjala, da bi bilo pravzaprav nujno preromati to pot. Najprej zato, da bi počastila njegovega zavetnika svetega Jakoba. Že takrat sem čutila do tega svetnika veliko hvaležnost, saj sem prepričana, da zavetnik zaznamuje tudi nosilca imena. Hvaležna sem, da je moj dobri mož nosil njegovo ime.

Ko so bili otroci majhni, ni bilo možnosti za tako dolgo odsotnost staršev, zato se s to mislijo nisva resneje ukvarjala. Potem pa se je življenje odvijalo tako, da sem ostala sama. Želja preromati Camino pa je še vedno tlela v srcu. Približevala se je upokojitev, stara sem bila 65 let.

prtljago. Enkrat sem se dala pregovoriti, ko pa sem videla, da ne vedo, kaj je hud vzpon, ki naj ga ne bi zmogla, saj še niso bile v slovenskih planinah, jim nisem več nasedla.

Čez nekaj dni sem srečala dva romarja s Kitajske, 10-letnega fantiča in njegovega očeta. Takrat sem ponovno dobila potrditev, da nisem edina, ki misli, da je treba Camino prehoditi, nesoč svojo prtljago. Ker fantič ni zmožgal več kot 20 do 24 kilometrov dnevno, so romarji očetu predlagali, naj se del poti peljeta ali pa naj pustita voziti vsaj prtljago. Oče je kar malo prestrašeno odkimaval: »Ne, ne, midva bova hodila in nosila. Ne veva sicer, ali bova prišla do cilja, ki je še tako zelo daleč, a bova poskusila.« Takrat sem se spomnila romarskih blagrov, posebej drugega, ki pravi: »Blagor ti, romar, če te ne skrbi toliko, ali boš

prišel, kot to, da boš prišel z drugimi.« Kaj je torej bolj pomembno: moj tempo hoje, ki sem ga nekako ujela in bi me ob vztrajanju pri njem pripeljal do cilja nekaj dni prej, ali spodbuda soromarju, ki obupuje na poti? Pozneje sem ugotovila, da je bila ta odločitev v obojestransko korist. Tako smo ostali skupaj in to je bil drugi križ čez moje načrte. Soromarja sta bila kitajska katoličana. V očetovi družini so katoličani vse rodove nazaj, kolikor se spomnita. Otroek ne pošiljajo v javno šolo, šolajo jih doma. Zaradi političnih pritiskov je to verjetno zadnje leto, ko je fant doma, zato sta izkoristila ta čas za romanje v Kompostelo. Hodila sta s posebnim namenom: za Katoliško cerkev na Kitajskem. Hodili smo skupaj do konca in še čez – po romanju smo se šli v Fatimo zahvalit nebeški Gospe za varstvo. In ker so jima zamaknili lèt, sta prišla še v Slovenijo in bila tudi na zlati maši p. Jožeta Osvalda na Ptujju. Vsak dan znova sem lahko opazovala njuno globoko in pristno vero. Ni bilo obroka, da ne bi prej pomolila, tudi ko smo se odžejali ob zrelih češnjah z drevesa ob poti. Na romanju sta vsak večer, če se je le dalo, poiskala cerkev, da smo lahko šli k sveti maši. Njuna družba mi je bila kot dar z neba, uživala sem v otroški radoživosti fantiča, v njunem lepem medsebojnem odnosu in pristni, verodostojni in živi veri. Ker doma redno prebirajo Sveto pismo, jima je mama oziroma žena večkrat poslala sporočilo: »Fanta, zdaj je čas za branje Svetega pisma.« Med hojo po vročem soncu ali v dežju to sicer ni bilo mogoče, vendar je bilo, svetopisemsko' vzdušje vedno prisotno. Če sem v začetku upočasnila korak zaradi spodbude njima, se mi je to pozneje bogato povrnilo z mnogimi lepimi doživetji in nazadnje sem ugotovila, da se lahko prav njima zahvalim za mnoga od njih. Jakoba, hvaležna sem vama za to, da sta mi pomagala prekrižati moje načrte in me omehčala za sprejemanje tega, kar je prišlo na pot, ki je tako postala polnejša in mi je prinesla obilo milosti.

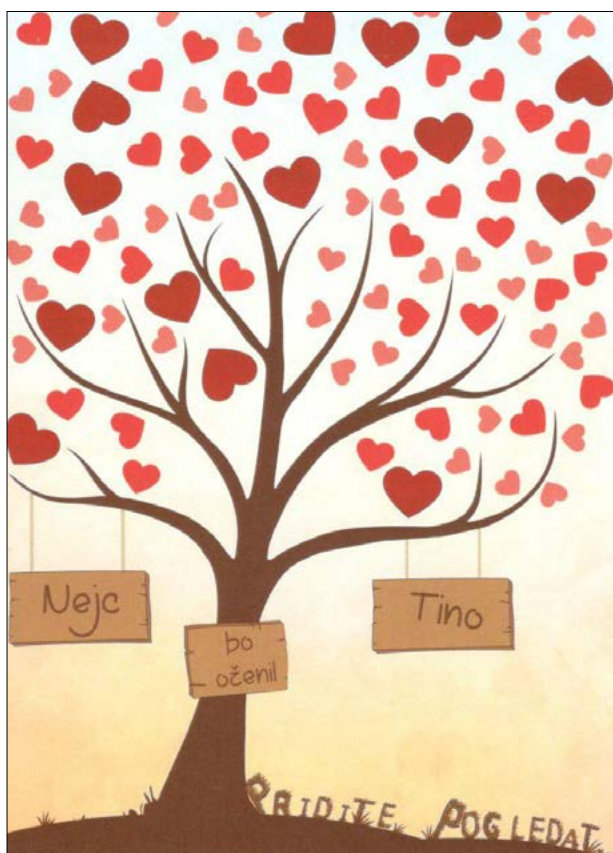
oziroma hoje je bil prekrasen. Pireneji so se kopali v soncu. Ovčji in kravji zvonci so nežno odzvanjali in se pridruževali trkanju pohodniških palic po asfaltu. Divji konji so nas navduševali s svojimi plemenitimi gibi. Hodila sem počasi, zavestno sem se odločila za to, da ne bi prehitro opešala. Zato se mi je zdelo razumljivo, da me romarji drug za drugim prehitvajo. Nazadnje sem ugotovila, zakaj. Poleg moje počasne hoje je bil vzrok za prehitvanje bojazen, da bo zmanjkalo prenočišč v naslednjem zavetišču. In jih tudi je. Ko sem ob sončnem zahodu prispela do ogromnega samostana v kraju Roncesvalles, v katerem je veliko prenočišč, zame ni bilo več prostora. »Ne boš ostala zunaj, poklicali bomo taksi in te odpeljali do naslednjega prenočišča, kakih 5 kilometrov naprej.« Taksi? Peljali? Saj sem vendar prišla na peš romanje. Vendar, kaj naj? Ne vem, ali bi še zmogla teh 5 kilometrov. Pa sem našla rešitev. Naslednje jutro sem poklicala taksista, da me je odpeljal nazaj. Tako sem bila mirna, da nisem goljufala Camina. Še večkrat se je bilo treba odločiti med lažjo in težjo potjo ... Po nekaj dneh sem opazila, da večina mojih soromarjev nosi zelo malo prtljage. Dobronamerne romarice so tudi mene nagovarjale, naj si pustim voziti prtljago. Ob tej ponudbi sem se kar zgrozila. Zaskrbljeno so me prepričevale, da moj hrbet ne bo zmožgal take teže, če bom vsak dan nosila vso

Poroka asiških romarjev Tine in Nejca

Maja Bitenc

»To je res najmanjše od vseh semen; ko pa zraste, je večje kakor zelišča in postane drevo, tako da priletijo ptice neba in gnezdijo na njegovih vejah.« (Mt 13, 32)

Asiška romarja Nejc Presečnik in Tina Rihtar sta svojo ljubezen potrdila pred Bogom in zbranim občestvom v cerkvi Svete Trojice v Halozah.

V uredništvu revije Med nami jima želimo, da bi bila krošnja njunega drevesa ljubezni polna sadežev in bi se mnogi lahko odpočili v njegovi senci.

Nejc je oženil Tino in Tina je omožila Nejca!

Bila je sobota, 31. avgust, najin praznik. Praznik Ljubezni. Naj se sliši še tako kičasto, je bil to najlepši dan v najinem življenju. Bil je nabit z različnimi čustvi. Najprej nervoza in pričakovanje, nato pa sreča, hvaležnost, veselje, sprejetost in milost.

Ravno ta občutja si želiva globoko vtisniti v srce, da bova lahko tudi iz njih črpala v času preizkušenj.

Tina in Nejc

P. Milan Holc (1946–2019)

p. Danilo Holc

»Resnično močnejša od smrti je ljubezen.« (Vp 8,6)

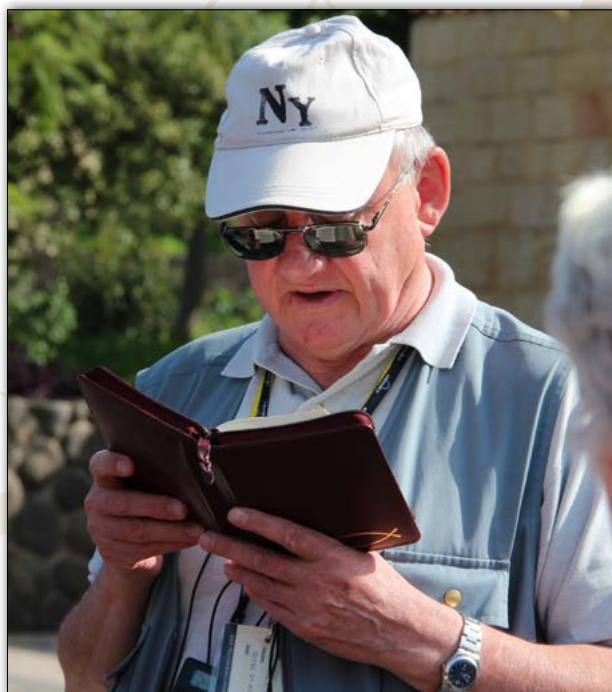
V 73. letu starosti je v petek, 28. junija 2019, na praznik Srca Jezusovega ter predvečer praznika apostolov Petra in Pavla v UKC Maribor po težki bolezni in mnogih romarskih poteh po zemeljskem Jeruzalemu v Očetov dom nebeškega Jeruzalema priromal p. Milan Holc. Pokopan je bil 2. julija (na praznik Ptujskogorske Matere Božje ter na 47. obletnico mašniškega posvečenja) na Ptujski Gori, ob udeležbi približno devetdesetih duhovnikov ter lepega števila prijateljev in znancev od blizu in daleč.

P. Milan se je rodil 28. avgusta 1946 v Orešju (Ptuj) staršema Jožefu in Mariji kot najstarejši od štirih otrok. Po osnovni šoli na Grajeni in Ptuj (Franc Osojnik – Ljudski vrt) je odšel v minoritsko malo semenišče v Zagreb. V noviciat na Cresu je vstopil leta 1963, kjer je leto pozneje, 2. avgusta 1964, naredil prve zaobljube. Vojsko je služil v Bitoli v letih 1965–1966, leta 1967 pa je maturiral v Zagrebu. Slovesne zaobljube je naredil 4. oktobra 1971 v Sostrem, v diakona je bil posvečen 2. februarja 1972 v Ljubljani, v duhovnika pa 2. julija 1972 v župnijski cerkvi sv. Jurija na Ptuj. Eno leto po tem je bil član minoritskega samostana v Sostrem, hkrati pa je

pastoralno pomagal na župniji Javor. Leta 1973 je odšel na podiplomski študij Svetega pisma na inštitut Biblicum v Rimu, kjer je leta 1977 tudi magistriral. Ves ta čas – vse do leta 2009 – je bival v minoritskem kolegiju sv. Bonaventura v Rimu, kjer je predaval Staro zavezo in hebrejščino, bil nekaj časa vicerektor tamkajšnjega bogoslovnega semenišča ter dolga leta tudi direktor t. i. Cineforuma v Seraphicum. Tam je pastoralno pomagal še v rimski župniji Trigatoria. V vseh »rimskih letih« se je poleti rad vračal v provinco in pomagal pri redovnih in pastoralnih dejavnostih. Leta 2009 se je dokončno vrnil v provinco in postal član samostana Matere Božje na Ptujski Gori, kjer je od leta 2010 pa do smrti izvrševal gvardijansko službo, obenem pa bil v nekaterih letih tudi župnik sodelavec.

P. Milan je imel rad Sveto deželo, saj je dvakrat po eno leto preživel v Jeruzalemu, kjer se je poglobljal v sveto-pisemske znanosti ter kot strokovni vodič tja spremljal veliko število romarjev, nazadnje lansko leto.

Nadškof msgr. Alojzij Cvikel je v nagovoru pri maši ob pogrebu poudaril: »Še posebej sta ga zanimali biblična arheologija in biblična lingvistika, s poudarkom na Stari zavezi. S krampom in lopato je prekopaval jeruzalemsko zemljo, po kateri je 2000 let prej hodil sam Božji Sin, Jezus Kristus. /.../ V času mojega bivanja v Rimu sva se večkrat srečala ob raznih dogodkih in se pogovarjala tudi o njegovem delu. Občudoval sem ga, kako je leto

za letom duhovno rasel in zorel. Dejal mi je, da zadnja leta pri svojem znanstvenem raziskovanju daje zelo velik poudarek temu, da bi študentom kar najbolj približal Sveto pismo na način, da bi postajalo zanje zares vir in studenec, iz katerega bodo lahko črpali moč za rast svoje vere. /.../ Vse to je utrjevalo njegovo vero, ob vsem, kar je delal, ga je dan za dnem vedno bolj prevzemala slutnja Božje bližine, zato je tudi mogel s takšno zavzetostjo in predanostjo delati. Kadar je popeljal romarje v Sveto deželo, si je želel, da bi tudi njim po Božji besedi približal Boga, ki je ljubezen. Da bi mnogi ljudje lahko rekli, kot je izpovedal sv. Peter: ‚H komu naj pojdemo, ti imaš besede večnega življenja!‘ /.../ ‚Dragi sobrat p. Milan, naj tvoje služenje in tudi trpljenje obrodit bogate sadove. Ti pa se spočij v Božjem objemu!‘

P. Milan je ves čas sodeloval tudi pri obeh projektih prevajanja Svetega pisma iz izvirnega jezika v slovenščino. Verjel je v moč in nedotakljivost Božje besede, zato si je prizadeval, da bi ostal čim bolj zvest izvirniku in ne bi potvarjal avtorja. Zavedal se je, da je Božja beseda nad vsako človeško besedo.

Ob pogrebu je o tem predstavnica ptujskogorske župnije Barbara Rodošek spregovorila takole: »Vaše najpomembnejše delo, ki je morda na Ptujski Gori ostalo najbolj skrito, pa presega meje naše župnije. Večino svoje ustvarjalne moči ste namreč posvetili prevajanju Svetega pisma. To delo ste opravljali z veliko ljubeznijo in predanostjo. Še par mesecev pred smrtjo ste ponovno pregledovali prevod Knjige razodetja. Večkrat sva se pogovarjala o vašem prevajanju; včasih sem vas videla, kako iščete najbolj ustrezen odtenek slovenske besede – vse zato, da bi prevod, ki ste ga pripravljali, ohranil duh izvirnega besedila, hkrati pa bi bil blizu Slovencem, ki bi se duhovno hranili z Božjo besedo. Ob tem sem spoznala vašo veliko ljubezen do maternega jezika, natančnost, čut za lepo in vaše obsežno znanje.«

Kot dopolnilo temu se mi zdijo pomenljive besede akademika prof. dr. Jožeta Krašovca, ki je dejal, da v osemindesetih letih v okviru dveh slovenskih prevodov ni bilo niti enega samega trenutka, ki bi skalil sodelovanje, ter nadaljeval: »In to je tisto, kar večno ostane. Pa danes ne razmišljamo samo o osemindesetih letih. Spomnimo se psalma 90, kjer beremo: ‚Doba našega življenja je sedemdeset, če smo krepki, osemdeset!‘ To izraža neko temeljno človeško kondicijo, temeljni položaj omejenosti, toda težišče v tem psalmu ni v kronološkem redu sedemdesetih, osemdesetih let, temveč občutek tesnobe, ker psalmist ugotavlja, da so ta leta potekala v prazno, zato zaključuje s prošnjo: ‚Delo naših rok dopolni!‘ in ponovi: ‚Delo naših rok, dopolni ga!‘ To je tisto, kar smo vedno želeli.«

Provincialni minister p. Igor Salmič mu je ob slovesu poleg prebranih sožalnih sporočil, ki so prihajala od sobratov z različnih delov sveta, podaril sledeče besede: »Občudoval sem, koliko ljudi te je poznalo in kako se je hitro izoblikovala domačnost: s sobrati v Seraphicumu,

z župljani v Trigorii, z režiserji, politiki, iluzionisti, z bližnjimi in oddaljenimi ... Vsak je pri tebi našel človeka, ki je prisludnil, podpiral in tudi nasmejal, skratka nekoga, ki je pri vsakem pustil neizbrisen pečat. Skupna rimska avantura je veliko prispevala k odločitvi, da sem te izbral za novomašnega pridigarja. /.../ Še posebej nosim s seboj tvoje priporočilo: ‚Ljudje od duhovnika veliko pričakujejo, predvsem to, da jim približa Kristusa. In to bodi prva naloga.‘

Ko sem bil od sredine maja do sredine junija letos na generalnem kapitlju, sem v molitvi prosil, da bi se še srečala. Gospodu se zahvaljujem, da nama je naklonil to milost. Obiski od 19. do 27. junija so bili dragoceni zame. Občutil sem svojo nemoč, občudoval pa tvojo vero in zaupanje v Gospoda – ravno tisto, kar si mi polagal na srce ob novi maši. Najbolj se me je dotaknil trenutek (22. junija), ko sem te vprašal, ali imaš pred seboj kakšen konkreten citat iz Svetega pisma. Prosil si za pisalo in zapisal s svojim prevodom: »Resnično, močnejša od smrti je ljubezen« (Vp 8,6), potem pa si dodal še stavek iz Nove zaveze kot dopolnilo: »Ljubezen nikoli ne mine« (1 Kor 13,8). In to Ljubezen z veliko začetnico si okušal že v zemeljskem življenju, tudi v zadnjih dneh ob svojih najbližjih, ki so ti vseskozi stali ob strani, ter ob sobratih; sedaj pa to Ljubezen v polnosti izkušaš v nebeški slavi. /.../ Dragi p. Milan, tvoja bolniška postelja je postala oltar tvoje daritve, postala je kraj poglobljanja vere ter velike noči, ki je v sebi nosila tako trpljenje kot tudi vstajenje.«

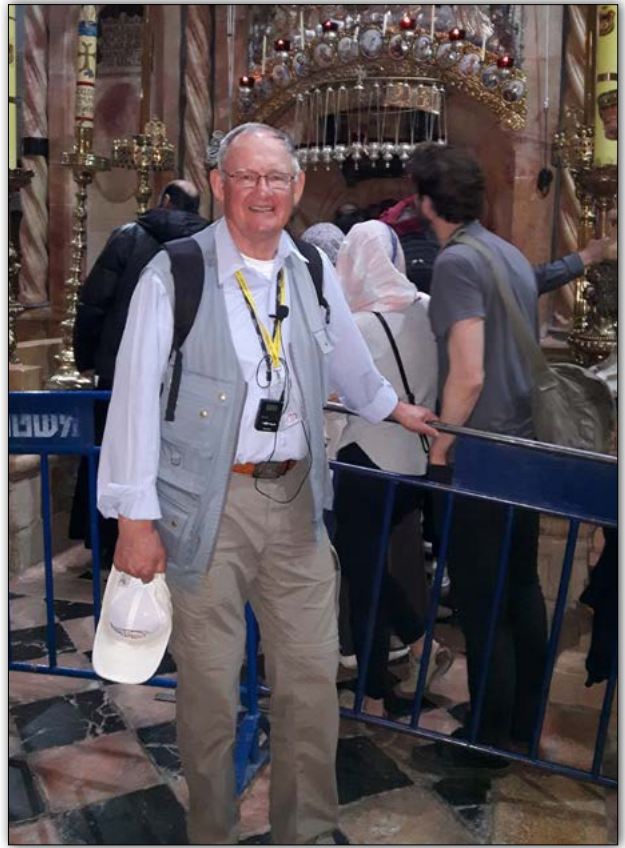
Govor brata p. Danila Holca

Dragi brat Milan!

Svojo duhovno oporoko z naslovom »V dar Gospodu« (Iz 66,22) si začel z besedami: »Modri Pridigar je nekoč zapisal: »Je čas rojevanja in čas umiranja« (prim. Prid 3,2). Na te izvirne, pametne in lepe starozavezne misli želim navezati svojo duhovno oporoko. Še preden se izteče čas mojega zemeljskega potovanja, se v prvi vrsti zahvaljujem najvišjemu in svetemu Bogu za dar redovniškega in duhovniškega poklica. Moja iskrena zahvala gre tudi slovenski minoritski provinci, katere član sem bil vse od njene ustanovitve leta 1972. Hvala vsem bratom, s katerimi sem delil veselje in radosti, pa tudi skrbi v svojem poslanstvu.«

Dragi Milan. Kot rodni brat in brat v redovništvu se danes želim v svojem imenu, pa tudi v imenu vseh navzočih dobremu Bogu zahvaliti predvsem za dar tvojega življenja, za pričevanje redovnika in duhovnika. Spremljal sem te v »času umiranja« in smrti. V trenutkih hude preizkušnje sem te doživljal kot Jezusovega izbranca, ki mu naklanja milost, da »v dar Gospodu« umira vsaj malo podobno kot On na križu na Kalvariji, na kraju, ki si ga rad pokazal toliko romarjem. Priznam, skupaj s sestro in nečakinjo sem to težko sprejemal, čeprav so se tvoje zadnje besede, namenjene p. Martinu Kmetcu ob obisku v bolnišnici, glasile: »V veri smo močnil!«

Klas je dozorel in prišel je čas mlatve, ki si jo dobro poznal. Kot otrok si doma na žitnem polju spremljal pot dela od zrna do kruha – vsakdanjega kruha in tistega za

evharistijo. Zakrament evharistije sestavljata križ mletja zrnja in ogenj pečenja ter posvečenja. Večkrat si bral: »Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre, ne rodi.« Zato križ iz pšeničnega klasja na tvoji krsti. Po starozavezno bi se lahko izrazil: nastopil je tvoj »praznik žetve«. Tudi tvoj letošnji priprošnjik sv. Maksimilijan Kolbe, mučenec ljubezni, je prav tako k nebeškemu Očetu šel čez trpljenje in ogenj krematorijske peči. Zato so ob tebi rdeče in bele vrtnice. Belih si v svojo venec spletel 73.

Čeprav si delo na žitnem polju zamenjal za delo v Gospodovem vinogradu, si se rad vračal domov. Ohranjal si vez z družino in na svojo domačijo tudi druge rad pripeljal na obisk. To je bil dokaz, da si imel starše zelo rad, a oče ti je bil še posebej vzor, čeprav si ga enkrat izdal, ko si brez njegove vednosti ob šolskem ukoru odlično ponaredil njegov podpis. A oče te je rešil, pred ravnateljico je posvojil tvoj podpis. Morda se lahko danes temu smejemo, a takrat si začutil ljubezen očeta do sina. Za popotnico v življenje si dobil izkušnjo, kako nas ima nebeški Oče kljub našim neumnostim neizmerno rad.

Ne vem, za kaj vse si daroval to svojo preizkušnjo. Eno sem slišal: »To darujem za zdravje Eve.« Hvala za moč tvoje ljubezni. Hvala za vse žrtve, ki si jih namenil nam, bratom. Ko smo te v zadnjih trenutkih spraševali, kje si z mislimi, si dejal: »Na poti, vsi smo na poti,« in pokazal s prstom, kakor da se vzpenjaš po lestvi. Ti si že dospel tja. Bodi nam priprošnjik.

Da si pa zmožgel nositi tudi ta križ, gre zahvala nekaterim »Simonom in Veronikam«. Zdravnikom, ki so ti v

najtežjih trenutkih stali ob strani: osebna prijateljema dr. Jožetu Žolgerju, dr. prof. Matjažu Vogrinu, onkologu dr. Andreju Žistu ter ostalemu osebju na oddelku za onkologijo UKC Maribor. Ob tej priložnosti pa se zahvaljujem tudi nadškofu ordinariju msgr. mag. Alojziju Cviklu za pogrebno slovesnost in govornikom:

- provincialnemu ministru dr. Igorju Salmiču,
- hrvaškemu provincialnemu ministru dr. Josipu Blaževiću,
- akademiku dr. Jožetu Krašovcu,
- predstavnikoma mednarodnega minoritskega kolegija Seraphicum iz Rima fra Corradu Algarottiju in govorniku gen. tajniku dr. Tomaszu Szymczaku,

- bratom na Ptujski Gori ter govornici v imenu župnije ge. Barbari Rodošek,
- županji dr. Darinki Fakin,
- govornici v imenu agencije Aritours Tanji Arih Korošec,
- sošolcu Francu Šprahu.

Hvala drugim sodelujočim: domačemu zboru in zboru sv. Viktorina s Ptuja ter Antoniu Tkalcu, družini Sagadin za stalno bližino in pomoč ter vsem, ki ste nam s svojo pomočjo kakorkoli stali ob strani ter se udeležili pogreba; prav tako sorodnikom in pogrebnemu zavodu MIR. Hvala za vsa izražena sožalja. In ne nazadnje: hvala ce-remonierju g. Slavku Krajncu, še posebej za molitveno bogoslužje ob umirajočem p. Milanu.

Dragi p. Milan,

na koncu ti izpolnujem še tvojo željo. Verjel si v moč in nedotakljivost Božje besede. V krsto bom položil hebrejsko Sveto pismo, odprto pri Visoki pesmi 8,6. Ob umiranju, ki smo ga z molitvijo in branjem Svetega pisma poskušali spremeniti v bogoslužje, smo ti Visoko pesem, posebej pa tebi ljubo vrstico o ljubezni, večkrat prebrali. Želel si nam jo predati. Verjamemo, da si jo zares posvojil in prevedel v življenje. Tvoj prevod se glasi: Močnejša od smrti je ljubezen.

פִּי-עֲזָה כְּמוֹת אֱהָבָה

Nataša Ahčin (1967–2019)

Nataša Ahčin se je rodila 21. januarja 1967.

Božje obličje je uzrla 20. julija 2019.

Vsa leta je sodelovala v naši reviji. Bralci smo se lahko osvežili in napili žive vode iz globokih studencev njenih pesmi in razmišljanj. Naj nas nagovori tudi v tej številki.

Vsa ustvarjena srca so v Božjih rokah. Treba je moliti, veliko in ponižno moliti, ker se molitev dotika Božjih rok, te pa se dotikajo src tam, kjer so najbolj občutljiva za milost. Spreobrača Sveti Duh, ne človeško delovanje.

O Jezus, daj mi milost, da se ob tvojih nogah srečata dva vrelec: vrelc mojih solza in vrelc tvoje prebodene strani. Ko se bosta združila v en veletok ljubezni, bo revščina odrešena od grešnosti in Ljubezen potešena v usmiljenju.

Blagoslovljeni majhni, ki jih ti, Gospod, zibaš na svojih kolenih in prižemaš na svoje Srce! Blagoslovljeni najdeni, po kesanju očiščeni, na katere polagaš roke in jih v svetem obhajilu objemaš z Duhom miru!

Ko te prejemamo v mali hostiji, Jezus, postane naše srce podobno Nazaretu, kjer si skrito deloval in nas s svojo pokorščino in ponižnostjo odreševal. Samo otroci Te prepoznajo kot Boga v tej ponižnosti, zato so prvi v nebeškem kraljestvu.

Preden nam Bog zaupa poslanstvo, nas ljubeče pokliče v šolo križa. V tej šoli je edini učitelj On in njegova daritev na križu. Čeprav je v trpljenju pokorščina najtežja in vera najbolj preizkušana, se samo v njem naučimo največjih skrivnosti ljubezni.

Prišel boš po svojo stoto, izgubljeno in najdeno. Vem, da boš prišel, ker sem polna čakanja. Moje sence boš razgrnil v svoji Luči, s slavljenjem Ti bom natrla obličje.

O moj Gospod, napolni mojo alabastrno posodo z zvestobo, da ti bom lahko umila in maznila noge vsakokrat, ko se boš utrujen od trdote src vračal domov, v tabernakelj. Spremeni me v svoj dragi dom. In naj te na pragu vedno čaka Mati.

Dobri Oče, daj nam Duha tvoje ljubezni, da nas popelje v življenje Očeta in Sina, izžene iz nas vsako težnjo po sodbi in koristi ter nam zapusti v dar tvoje sveto, troedino obličje.

Iz Frančiškovich logov

Brat Frančišek

V četrti letošnji številki revije Brat Frančišek (revije OFS, ki jo izdajajo bratje frančiškani) lahko spoznavamo svetnike – vzgojitelje. Tako je zapis o svetniški vzgoji v rubriki Frančiškova duhovnost pripravil minoritski provincialni minister p. Igor Salmič, ki je dolga leta deloval v eni od minoritskih mednarodnih vzgojnih hiš.

V oddelku kateheza OFS najdemo predstavljeno pot svetniškega kandidata Janeza Frančiška Gnidovca, ki je s svojim življenjem in osebnim zgledom vzgajal vse okoli sebe. Preberemo pa lahko tudi intervju s »Cvetko izpod Čavna« in opis matere sv. Marije Goretti, ki je bila tretjerednica.

Veliko prijetnega branja torej ob začetku novega šolskega leta.

Frančiškov prijatelj

Tema tokratne tretje številke Frančiškovega prijatelja sovпада z začetkom šolskega leta, v njej so se namreč razpisali o šoli. V vsebinskem okviru tako najdemo zgodovinski pregled nastajanja in oblikovanja šole, razloge za to, da »hodimo v šolo« ter veliko zanimivosti o šoli na sploh in o stvareh, ki so z njo povezane.

V rubriki novi svetniki je predstavljena za zdaj še blažena Marguerite Bays, švicarska tretjerednica, ki bo čast oltarja dosegla letos oktobra. Revija, ki jo izdajajo bratje kapucini, pa prinaša tudi pisani mozaik pozno-pomladanskih in poletnih dogodkov iz življenja kapucinskih župnij.

DUHOVNE VAJE ZA BIRMANCE pri sv. Trojici v Halozah

Na duhovnih vajah bomo s pomočjo dinamičnih iger, katehez, molitev doživljali občestvo Cerkve – kako lepo je biti skupaj ...

1. OKVIRNI DNEVNI RED

ZAČETEK V PETEK

- od 17.30 do 18.00: zbiranje udeležencev
- ob 18.30: skupni uvod, navodila, hišni red, nastanitev po sobah
- ob 19.00: večerja
- po večerji pripravljen program za prvi večer

ZAKLJUČEK V NEDELJO

Do sedaj se je kot pozitivno izkazalo, da smo duhovne vaje zaključili s starši in sv. mašo ob 13. uri.

2. ZA BIVANJE MLADI POTREBUJEJO:

- SPALNO VREČO (namesto spalne vreče lahko prinesejo tudi prevleko za posteljnino)
- COPATE
- TOALETNI PRIBOR ZA OSEBNO HIGIENO, BRISAČO
- PRIMERNA OBLAČILA (v zimskem času topla oblačila: puloverji, puliji ...) za bivanje v hiši, sprehod in športne aktivnosti
- SLADKARIJE ipd., kar prinesejo s seboj, se oddajo v skupno košaro in se nato razdelijo vsem.
- MOBILNE TELEFONE in podobne naprave naj pustijo doma, saj jih ne potrebujejo. Če jih prinesejo s seboj, jih v petek oddajo v skupni zaboj in prejmejo v nedeljo pred odhodom domov.
- STARŠE prosimo, da z mladostnikom pregledajo prtljago, da se ne bi v njej znašlo kaj neprimernega, npr. alkohol, energijske pijače, cigareti, droga, pornografski material ... Če odkrijemo kaj podobnega ali če se mladostnik neprimerno vede, vas o tem obvestimo in pridete po njega.
- DIETE: Prosim, da nas do torka pred prihodom obvestite o morebitnih dietah in upoštevate naslednja navodila:
 1. CELIAKIJA – udeleženec s seboj prinese kruh.
 2. Dieta brez LAKTOZE – s seboj prinese mleko.

3. DAR za duhovne vaje je 37 € na osebo. Če kdo ne zmore tega daru, naj daruje po svojih zmožnostih.

HVALA ZA ZAUPANJE!

MIR IN DOBRO!

ŠOLA ZA ANIMATORJE ABC1

od 10. do 12. januarja 2020

Te zanima delo z otroki na oratorijih in drugih dogodkih za otroke in mladino v okviru Cerkve? Se želiš naučiti kakšne nove igre, bansa, metode? Potem je šola za animatorje ravno to, kar iščeš.

PRIJAVE IN INFORMACIJE:

p. Damjan Tikvič, tel.: 031 834 720, e-naslov: trojica.tabori@gmail.com

Predvideni dar: 30 €

DUHOVNE VAJE ZA MINISTRANTE

od 21. do 23. februarja 2020 in od 28. februarja do 1. marca 2020

Ob razgibanem programu (petju, igrh ...) nas bo spodbujala zgodba o svetniku.

PRIJAVE IN INFORMACIJE:

Metka Rihtar, tel.: 041 757 604, e-naslov: trojica.tabori@gmail.com

VODITELJ:

p. Damjan Tikvič, tel.: 031 834 720

FB: Tabori Sv. Trojica v Halozah

Predvideni dar: 30 €.

FRANČIŠKOVA MLADINA (FRAMA)

duhovne vaje od 6. do 8. marca 2020

Namenjene so mladim (med 15. in 35. letom), ki jim je blizu duhovnost sv. Frančiška.

Ne bo manjkalo smeha in težkih debat.

<http://www.fo-frama.org/>

POLETNI TABORI za otroke in mladino v Halozah

To je čas novih pustolovščin in izzivov, ko bomo kakšno ušpičili; se igrali, peli, molili, skleпали nova prijateljstva, obhajali sveto mašo, ustvarjali, se veselili in počeli še veliko zanimivih stvari.

	OKVIRNA STAROSTNA SKUPINA	KDAJ?
PUSTOLOVSKI TABOR	Od 7. do 9. razreda OŠ in srednješolci	24. –27. junij 2020
TABOR 1. triade	Od 1. do 3. razreda OŠ	29. junij–2. julij 2020
TABOR 2. triade	Od 4. do 6. razreda OŠ	4. –7. julij 2020

Predvideni dar za tabor je 35€. Če kdo ne zmore, naj daruje po svojih zmožnostih.

Več informacij in slik najdete na Facebook strani: Tabori Sv. Trojica v Halozah

Kraj dogajanja:

Minoritski samostan Sv. Trojica v Halozah
Gorca 6, 2286 Podlehnik

INFORMACIJE in PRIJAVE:

Metka Rihtar, tel.: 041 757 604,
p. Damjan Tikvič, tel.: 031 834 720,
e-naslov: trojica.tabori@gmail.com

ROMANJE DRUŽIN V ASSISI

od 19. do 24. julija 2020

Obiskali bomo in se zadrževali (nekoliko zaustavili) v krajih, ki jih je sv. Frančišek zaznamoval s svojo navzočnostjo. Šli bomo po njegovih stopinjah in odkrivali duha, ki po 800 letih še vedno živi. V šotorih pod asiškim nebom, v preprostosti in bratskem sožitju ter v stiku z Božjim stvarstvom bomo poskušali začititi čudovitost pristno človeškega ... Prav tako bomo ob razmišljanjih, branju Božje besede, molitvi, skupnem bogoslužju, pogovorih, smehu in petju ob kitari pod asiškim zvezdicami izkušali resnično veselje. Skratka, idealna kraj in čas, da v tem tednu dni prisluhnemo sebi ter odpremo srce Božjemu »dotiku« po sv. Frančišku in sv. Klari.

Voditelj: p. Damjan Tikvič

Predvidena cena:

- odrasli – **180 €**
- otroci od 9 do 15 let – **130 €**
- otroci od 3 do 9 let – **100 €**
- otroci do 3. leta – **brezplačno**

Prijave sprejema

p. Danilo Holc, tel.: 031 443 200;
e-naslov: danilo.holc@rkc.si

Trkamo na vaše dobrotno srce, da nas tisti, ki želite, materialno podprete. Revija ostaja še naprej v osnovi brezplačna in denar ne sme biti razlog, da bi revijo odjavili, če si jo resnično želite. Veseli smo namreč, da lahko prinašamo v vaše domove duhovne spodbude, besede miru ali tolažbe ter Božji blagoslov. Tudi če nas materialno ne boste mogli podpreti, vas prosimo za podporo vsaj z molitvijo, ki je neprecenljiva.

Nekateri oddajate svoj prostovoljni dar kateremu od naših bratov minoritov osebno in ga lahko še naprej. Drugi pa sprašujete za številko računa, zato jo objavljamo:

TRR: **SI56 0420 2000 3336 155**

Slovenska minoritska provinca, Minoritski trg 1, 2250 Ptuj

Pripris: **Prispevek za revijo Med nami** – Duh Assisija in Brezmadežna

Za vsak vaš najmanjši dar se vam že vnaprej najlepše zahvaljujemo. Mir in dobro.

Glavna urednica Doroteja Emeršič

**In bil je brat,
ubogi brat Francišek
iz Assisija.**

**In ljubil je Boga in ljubil je Kristusa
tako,
da je dobil na svojih rokah,
da je dobil na svojih dobrotljivih rokah,
da je dobil na svojih objemajočih rokah,
da je dobil na svojih sklenjenih rokah,
da je dobil na svojih izmučenih nogah,
da je dobil na svojih nogah
rane Jezusove.**

Jakob Emeršič

*Samo preprost in ponižen človek
se upa pokazati takšen,
kot je v resnici.*

sestre klarise

